GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPT LIBRARY
INDEXING FOR TELUGU MANUSCRIPT

Sl. No.	Particulars	Details
1	Language	TELUGU
2	Material	Leaf Mss.
3	Bundle Number	TEL B 0564
4	Work Number	R 2168
5	Page No (From... To)	1 to 102
6	Name of the Work	VIVEKA CHANDRIKA
7	Subject	VIVEKA

వివేక చంద్రిక

ఆనందమూలగుణపల్లవతత్వశాఖావేదాంతపుష్పఫలమోక్షరసాదిపూర్ణంచేతోవిహంగహరికల్పతరుంవిహారింపుసంసారశ్రమవిటపివదరేవిహాల్యా॥

అవిఘ్నమస్తు
శుభమస్తు

అగమార్థంతు దేవానాం గమనార్థంతు రక్షసాం । కుర్వే ఘంటారవం తత్ర దేవతాహ్వానలాంఛనం ॥ అపసర్పంతు యే భూతా యే భూతా భువి సంస్థితాః । యే భూతా విఘ్నకర్తా
స్తే నశ్యంతు శివాజ్ఞయా ॥ (శ్రీ) ... ధ్యాయేత్ ... ప్రాణాయామః ...
ఓం నమః ... స్వాహా ఓం నమః ... స్వాహా ఓం నమః ... స్వాహా ఓం నమః ...
నమః ... స్వాహా ... నమః ... నమః ...
నమః ... నమః ... నమః ... నమః ... నమః ...

అవిఘ్నమస్తు
శుభమస్తు
వివేకచంద్రిక॥

చిద్రూపబ్రహ్మామాత్రాహమస్మిహాదృశప్రవఝనా తెయుపద్రవబాధాయుక్రంయతెంయుంసుద్ధమతాంఅన్నే సకలమ్మైనడెనులుపుచ్చ్యేసుఖార్థమ
రొచ్చెవెసమస్త్రప్రయోజనాలంతయుందుప్రవర్తిస్తూవున్నారు ఇట్టిసుఖప్రాప్తిసాధనముకలిగినా ప్రవర్తిస్తుస్తారణంతెలిపచెప్పవలెనని ఆధికారులయ్యినావారికిఅనా
ంయాసముగానుభవనిరుపద్రవ బ్రహ్మానందసుఖప్రాప్తికిసాధనమైనవివేకచంద్రికయనెగ్రంథముచెయుచు బరుచున్నది ఆప్రకారముంయుట్లన్నను
సాధనచతుష్టయసంపన్నుడయిన విమలచిత్తుండనైశిష్యుడు ప్రబోధచంద్రుండన్నగురువునుశరణాగవమందు భక్తియుక్తుండయునమస్కరించివాసవేశు
యీసంసారముతెంకుతీరిచాతదాటువచ్చునని అడిగితెను ఆమహాదయూళాంకిర్యాన్నగురువుశిష్యునివాలించునార్లుడుత్రీవుమహాబుద్ధిమంతుడవునన్నాగాంప్పవునాలా
ప్నుడవునన్ను అనేకజన్మములయందుపలానసక్తివెకతివనైత్తికాదికర్మములుబ్రహ్మార్పణముగాచెసినందుచాతపవిశుద్ధిచిత్తముగలిగినరెపూగుప్పడవుగనకప్రా

పొత్తులు దేహాత్మవాదులు యీశ్వరద్రోహులు అతిదుఃఖసంసారగంభీరకూపపతితములగ్నులు పరపంచనాసక్తులు కామమోహాభ్యాతులు యీవిధమైన వాక్యచెయ్యుచు ప్రగ
నిప్రశ్నచేస్తివి యీ ప్రశ్నవల్ల నామనము చాలా సంతోషించినది కుంఠసంసారనివర్తకమయ్యిన ఉపాయము ఉపదేశిస్తున్నాను వినుము బ్రహ్మజ్ఞానము సంసారమును నశింపజే
యుచున్నది సాధనములు యీ బ్రహ్మజ్ఞానము   కు ముఖ్య సాధనము వివేకము యీ ప్రకారంగా ఉపదేశము చేయగా   గా శిష్యుడు తిరగా ప్రశ్నచేస్తున్నాడు
ఏమంటే నను బ్రహ్మజ్ఞానము సంసార   నివర్తకము దానికి సాధనము వివేకము అని ఉపదేశిస్తిరి బ్రహ్మజ్ఞానము   నగా ఏమిటి అది సంసారము నగా ఏమి
ఏమిటి దీనికి యీ బ్రహ్మమందు యీ సంసారము ఎందువల్లను బుట్టుచున్నది వివేకమనగా ఏమిటి అని ఆలాగున ప్రశ్నాంచుగా శ్రీగురువు విమలచిత్తుండగు శిష్యు

మునకుం దగుదువు। అధికారాభిరుచియుచూ ప్రశ్నలకు శిష్యసందేహముగా తెలుపు సూత్రార్థము। బ్రహ్మమున్నదియెుకుటుదళతిగితిది। బ్రహ్మస్వరూపము నిరూపణ సూత్రార్థము। ద
సుమారాదివాక్యులచాత సుచెప్పిశకలిముగాక మనస్సుచాత తెలియబడక। ఉత్పత్తిస్థితిలయములు లేక। అఖండమైయాఘబయులు లేక। దేశకాలాదికక్కి లేక। విషయానుభవము లేని సు
ఖస్వరూపమైన తెలిసిన మూర్తమ్మైదేశకా లములచాత కాంచముగా కాచెయ్యబడక। సదా స్వయం ప్రకాశమానమై। డా గ్రహ్మ్యస్వసుసూత్రలకు సాక్షియై। అ
బాధ్యమైన సుస్తుప్రపంచనివృత్తిదశకుస ఓంకారసుబ్రహ్మచర ప్రపంచమందు సద్రూపమై ఇండికారిణావు సర్వసత్వబ్రహ్మము। సంసారము నగాదియెుకుటుదళింయపుడిగితిది।
సావధానచిత్తుండవై వినవలయు చెప్పుచున్నాము। అఖండబ్రహ్మానందస్వరూపమును యెరుగక। మాయాసంబంధమైన దేహాది ప్రపంచమే తాను అనుకొనుచు క్రోధాత్మకు

డై। అజ్ఞాన మైన దేహాన కల్పించి రత్వము కొరకు కల్పించు। ప్రాంచువ చాతను చేసి చేటుపరంగములు తా గూర్చిన సముద్రము వలె సంబోధి సూత్ర। అశాశ్వత మైన దేహాము ప్రదర్శనాది
క మందు అభిమానము చాత బద్ధుడై సదసద్వివేకము వేక పుండెడు పురుషుడు ఇంటియందు వున్న అహంకార విద్ధ వెసంసారము। యీ సంసారము బ్రహ్మాయందు రెండు వస్తు బుట్టు వల
క్షేదించి యజ్ఞనివి విచెప్పెము విను ము అవివేక ముచాతను బుట్టి నది అవివేకమున గాని వివేకము చాత కొట్టబడి దివివేకమున గారెంచు విటుబి దానిని అడిగి వివివెప్పుడు సా (గా
రము వినుమా। వివేకమున గా అంతఃకరణాది ప్రపంచముకు సాక్షిగా వేరుగా ఆత్మానుభవము గలుగుటు। యీ వాక్య వివేకము నెముందబు ద్దినై నవా రించు అను (గ
హము చాతను దల స్ఫురణ వివేకమునిన్ని ప్రపంచకొన వివేకమునిన్ని ప్రపంచ శాంత వివేకము నిన్ని। సామరూప వివేకము నిన్ని తత్వ వివేకము నిన్ని విదు ప్రకారములు యోగా బ్రహ్మా వేత్తలైన మహా
త్ములు పురాణముల యందు దర్శనములు వాదార కాలకు కాదు సుప నిపత్తులయందు వున్న। గురు శిష్య సంవాద రూపము చాత కట్టుడి చెప్పు సుఖ బాంధకారకులు నిరూపించినారు। అ

మహాత్ములుఉపదేశించిన ప్రకారము చొప్పున నేకుల ఉపదేశము చే సత్సాంప్రదాయము ఉత్తాలసక్త చేత వినవలెయు. యీ మునుదుగా దృగ్దృశ్య వివేకము నిరూపించబడుచున్నది ద్రిక్కనగా
చూచెడినే త్రము (దృశ్యము అనగా చక్షువు) ల చేత చూడబడేడి శబ్దము కన్నులు చాత చూడబడే రూపము న్ని యీ లాగునే గంధము న్ని రసము న్ని స్పర్శ న్ని కుండ మొదలైన ద్రవ్యములు న్ని దృశ్యాలని తెలి
7 యు వలెను యీ దృక్కు రెండు విధములు యెవె హువలెనంటేను నశించే దృక్కు నిత్యమైన దృక్కు నాశము లేక ఉత్పత్తి ముఖ్యమైన అంతః కరణాము మొదలుకొని స్థూల ప్రపంచము
అంతము గాక నిగిన దృశ్యము లయొక్క ఉత్ప త్తి స్థితి ప్రళయములను చూచుకొనుచు తనకంటె అన్యమైనట్టి హల్మైన డెబుద్ధావృత్తుల చేత ప్రకాశింపబడక తానే
వెలుగుచూవుండె తెలివి మాత్రము నిత్యయీ తెలివి రూపమైనట్టి క్షేత్రకూటస్థము నిత్య ప్రత్యక్షము నిత్య ఉపాధి హాకూర్చుకున్న బ్రహ్మ స్వరూపము నిత్య ఆత్మయు నిత్య
యీశ్వర పదము చెప్పబడుచున్నది అద్వైతాత్మ బోధకారకు యీ గ్రంథము శాయబడుచున్నది గనక దేహాములా బుద్ధ్యాదులకు సాక్షి రూపమైన రూపము

వేనగా విచారించ బడుచున్నది । యీ దృశ్యస్వరూపము విచారింపబడానకు సాధనమైన అంతఃకరణ స్వరూపము విచారింప్ప బడుచున్నది అంతఃకరణమనగా నెమి టుంటె అంటె స
పమునకు ఆసత్పమునకు విశేషమైన స్వరూపమును చెప్పగూడదని అదిఎటువలెనంటె సత్పమని చెప్పగూడదు క్రొంతపడుటాకెదనిచెప్పబడుచున్నది గనక నసత్పమని చె
ప్పకూడదు సాక్షిరొక్యమైన ఆత్మస్వరూపముగా తకామక్రోధాది వృత్తిరూపమై తెలియబడుచున్నది గనక నురెండు నైనచె ప్పగూడదు విరోధముగనక నుబ్రహ్మా
రూపమని చెప్పగూడదు జడముగనక నుబ్ర హ్మాకంటె భిన్నమని చెప్పగూడదు అసత్తుముగనుక నుబ్రహ్మాకంటె వేరైనసత్తు మైనపదార్థమెలెదు గనక ననుభ్యు అదిగనక
చెప్పకూడకపోదనెచెప్పవలెనూ అహంకారమే యీకారణము స్వతంత్రమా అస్వతంత్రమా అంటె రెండు విధములుగా చెప్పవలెనూ యీ అర్థమందు దృష్టాంతము యినుము కత్తిమొదలైనకా
ర్యములు పుట్టించెటప్పుడు అగ్ని సంబంధము లెకనా నా విధములు కానేరదు గనక అస్వతంత్రము తనయందు గుణింపబడిన తానె రూపాంతరము కూడకుండా భించిపు శ్వాల గ్రాది సమ్మెటపె

ష్టులపడ్డట్టుగాఁ తను సాగివిరిగిపే సాగినట్టూ విరిగినట్టూ అవివేకి అయిన పురుషుఁడు భ్రాంతిని పుట్టించెదిగనక స్వతంత్రము ।
యిటువలెనే ఆత్మచాఁప తెలియబడుచున్నదిగనక అస్వతంత్రము । అసంగమైన ఆత్మను కర్తృత్వ భోక్తృత్వాది వికారములు కలవాఁడివలె తోఁపచేస్తున్నదిగనక స్వతంత్రము । యీకారణా
౧ ము చిత్ప్రతిముఁవలెనే సంకారావస్థయందు జగత్తులయించడము న్నది కాఁ సావస్థయందు జగత్తువుండచేయుటడమునే అవస్థలు రెండుకలదైవుండును । యీకార
ణావెమాయకి అవిద్య అనే రెండువిధములు । సత్వగుణప్రధానమైన మాయ అనేపేరుగలిగి తనయందున్న ప్రతిబింబినే బ్రహ్మ చైతన్య ప్రతిబింబరూపమైన ఈశ్వరుఁడనే సా
ధీనత్రైత్రౌ సకలసృష్టికి సాధనమై వుండును । రజస్తమోగుణములతోఁ మిశ్రమైన సత్వగుణములు అంతఃకరణములు అవిద్యనే పేరుగలిగి తనయందు ప్రతిఫలించిన బ్రహ్మ ప్రతిబింబ
రూపమైన జీవుఁడికి జాగ్రదవస్థ మొదలుకొని మోక్షము అంతము గాఁ కలిగిన సృష్టికి సాధనమై వుండును । అది యెటువలెనంటె పరిపూర్ణమై అఖండమై చిద్రూపమైన బ్రహ్మము

తనప్రతిబింబరూపమైనయీశ్వరునితాకకూడదుకున్నమారింయూసమ్మంధముచాతదుగత్సవిరూపుడైభాజాచిరూపుడైవుండును౹తనప్రతిబింబరూపుడైనదితవునిజాకగాడుకున్న
అవిదాచెసమ్మంధముచాతనుభాక్తురమైవుండును౹యీఅవిదాచెమాంయూరెండూపనిజచబోధజ్ఞానముచాతనివర్తిస్తూనుండగా౹అజ్ఞానింయూత్మమా౹ఘూర్డైరయుండును౹యీ
అభతింయూనందానుభవమునకుసాధనము నిరూపింపుచునత్రింపమునిసుమాపెద్దపులులుసర్పములుమొదలైనభంయంక రజంతువులునెకజ్ఞాపికాశ్రినమాధివిఘాత
జంతువులునెక౹యుండనెకమనుష్యులునెకశాం తిసాధనమైనమనోహరమైనాడుభూరప్రభృతిశ్రీతులునెకఫలపుష్పసమె తమైనవనములయందుగాని౹మధురమైన
ఫలమైయున్నకతిన్నైయిమొదనైనపాదులప్రదేశములుగనిగినదశిత్రరమందుగాని౹అశ్చద్ధాదిపు౹రిప్పతరువులతాకకూడదుకౌన్నస్సరస్వరమందుగాని౹తనమునసగనువచ్చినజిద్దలమందుండుయక్కడ
నైనాంగాని౹ఏకాంతమందుపట్టుపస్త్రములుమొదలైనపాంటివాతరచించ్చుబట్ట్రంజువంటిదూదివెపులుమొదలైనఆస్తరణములందుండుజద్దాసనముచాతకూర్చుండిసవికళునిర్వికళ

నమార్థులచే దమయి వేఁనగా పెలిసి ఆత్మానాత్మలచే దముపె ఖినైరాగ్యము నాశ్రయించి దృగ్దృశ్యవివేకము శాంతులగా దృగ్రూపమైన ఆత్మ మా ప్రకృతియుండు నుత్మయనగా సదాపె
శివస్వరూపముగా కవిగిశిపలే మైత్రి ప్రవృత్తి నాశముయి వేకవుండెవ స్తువశియుర గవ వెనా ఆనాత్మంరునగ రకావు స్త్రాంధలాంఛమదమాంపేనరులానూంయు మొదలైన వృత్తులకు కారణా
మైన అంతఃకరణము బాహ్యము మందు మాయా రూపమైన పంచభూతములు మొదలుగా ఘటపటాది ప్రపంచపర్యంతము సృష్టమాయ వల్ల భూతములు పుట్టిన ప్ర
కారము పంచభూత వివేకమందు నిరూపించ బడుచున్నది గనక యిక్కడ నిరూపించవేదు సమాధి నిరూపణ ప్రకారము ము ఖ్యము గాను సమాధియనగా అ
ఖ్యానము చాలనుపక్వమైన చిత్తము వకవస్తువయందు లయించియుండుట యీ సమాధి రెండు విధములు సవికల్పకము నిర్వికల్పకము సవికల్పకము రెండు విధములు దృశ్య
మిశ్రము శబ్దమిశ్రము నిదృశ్యమిశ్రమనగా ంతె మిటుంటె వేఁనగా నిరూపణప్రకారము దేహాద్యవైన ఘటపటాదులు నా మనందు దృశ్యములు యీలు వలె యీ

బాహ్యవస్తువులయొక్క అభావాలున్ను స్ఫురించవలెనె । యీబాహ్యవస్తువులకు స్ఫురణ అభావాలకు స్ఫురణ స్థిరత్మా అజ్ఞానముచేత అచేతనమైన దేహేంద్రియాదిపరా
పిడెలఅగ్నితనయుండున మ్మూర్ఛించినయినుపముద్ద యినుము తనరూపముగా జెనఘనత్ను రార్థవె నెబుడా నైకదేహేంద్రియాలనుచేతనములవలెనె ప్రకాశచాతచెందుచున్న
కూటస్థచిద్రూపమెదృక్కనిచెప్పబడును । దృశ్యమైన దేహేంద్రియాత్మకమైన తానుతనచాతచూడబడెఘటాదుల చాతతెలియబడుగనక దృక్కనిచెప్పబ
డును । తనచాతచూడబడెఘటాదులవ కవస్తువనూతెలియవలెకబుడనైచూడబడుచుండునుండెడిగనక దృశ్యమని చెప్పబడును । యీదృశ్యబాహ్యప్రపంచ
ముతానుకానిది తాను అనేకమైనఘటాదులనుచూచెవాడుగనక వాటికంటెను తాను భిన్నుడను । యీసమస్తానకు సాక్షిని । యీచూడబడెఘటాదులయొక్క పుట్టడ
ము నాశవడము నాచాతచూడబడుచున్నదిగనకం యిదృశ్యము వెలిన్ని యీప్రకారాన బాహ్యమందు దృగ్దృశ్యవివేకముచెసి దృక్కై ప్రత్యగ్జ్ఞానెనని నిశ్చయించి దేహాము యాపే

టానన్నయీయా ప్రకారాననధ్యస్తమైన వివేకముగా యుండవలెను అదియెటువలెనంటే సవిశదముగా గాయుచు బదులుచున్న శిష్యులు శంకరభైటు ఘటాది వస్తువులు దృశ్యాలు పృథ్విగనక
యీ దృశ్యాలకు సాక్షిరూపైన వాడ్నైనేనని తెలియవచ్చెను దేహము లోపల దృశ్యములు నేవుగదా యీ దృశ్యములకు సాక్షిరూపైన ఆత్మతత్వము నేనని నిరసెల్లగా యెరగవచ్చినె
౬ నే వాదే హములోపల అహంకారము మొదలైన అంతఃకరణవృత్తులు దృశ్యాలైవున్నవి వీటికి సాక్షిరూపైన వాడు ఆత్మయు నింతురుగవచ్చి గనక ముఖ్యముగా దే
హములోపల విచారము గాయవలెను అంతరవిచారము వేకముత్తె వేదుగనక అనుభవరూపాంతమైన వాగ్వివాదాంపములు విశిష్టరూపదేశము చాలా అద్వైతా
త్మానుభవకారణమైన సమాధిసాధనమైన వివేకము గాయవలెనూ అదియెటువలెనంటే దేహముమూడు విధములు స్థూలమనిసూక్ష్మమని కారణమని యింకా స్థూల
శరీరము యెటువలెనంటె అన్నమయమైన మాంసము నెత్తురు మేదస్సు రక్తము చీము చర్మము రోమములున్నయీ సమూహము స్థూలశరీరము దేహములోపలున్న అంతఃకరణములు అ

హంకారమును(మనస్సును బుద్ధి రెండు విధములు అంతఃకరణమునకు పుట్టగునా మూపాంచ్చక బడిగనక(అద్దమువలె స్వచ్ఛమైనట్టిదుచాత తనకు ఆధారమైన కూటస్థచైతన్యము ప్ర
తిబింబించినందుచాత(ప్రతిబింబింపతక్కగాడినంత భాగము(అహంకారమని చెప్పబడును(అగిగిన భాగము మనస్సని చెప్పబడును(యీ ప్రతిబింబమున్ను ప్రతిబింబానకు నిమి
త్తమైన అంతఃకరణ భాగమున్ను ఆత్రయమైన కూటస్థచైతన్యమున్ను కలిసి ఏకత్వముగా హొంచబడ్డందుచాత కూటస్థమున కుజీవుడనే పేరు వచ్చెను(శిష్యుని శంక త్రహా
టస్థము నిర్వికారచైతన్యము గదా జీవభ్రాంతియెటువలెవస్తున్నదనే వా(అవివేకముచాతరా వచ్చును అది యెటువలెనంటె(రాత్రి చిప్పయందు రజితమనే భ్రాంతి
పుట్టెనట్టువలెనే(శంకా(రాత్రి చిప్పయందు వెండి అనే భ్రాంతి రాత్రి చిప్పకు వెదు అవస్తువు నుచూచెఅనబిగాని(యీపువలెనేప నకుతనయందుజీవ భ్రాంతిరావచ్చునా అ
నేవా(ధారాణసమ్మంధము చాతనురావచ్చును(అదియెటువలెనంటె(సంక్షేపశారీరకములచాతవాను గబారూఢుడుగాక నేను గబారూఢున్ని(నేను రాజును నన్ను యీ

ప్రకారాన బహువిధములచా తంతెలుపువలెతన భ్రాంతి తనకు తాచుచున్నదా అహువలెనె నకలాటున్న నింపుందు జీవ భ్రాంతి రావుప్పు నుల అదిగనక వివేకము కొంచు గాకాటున్నది
ఇట్టి ప్రతిబింబరూప వెన్నజీవునికి భేదము హొచ్చు మున్నొండగా ఏకత్వ భ్రాంతి నివర్తించునుల యీ జీవప్పుడు భ్రాంతిచాతకలిగిన దిగనక బిద్ధు అదిగనక అంతరముందు వివేక
౨ ముపెనగా కాంచు వలెను అదియట్లన్నను యీ అహంకార సమ్మంధము చాత మనస్సు వల్ల దేహాములూపటును ఫలతుపలశీ పటువు ఇంయీ ప్రకారాన అనేక
వస్త్రములు పుట్టుచున్నది నేత్రముల ముగ్గా దేహాములూపల ప్రోత్సులు పుట్టుట పెరుగుట వక్కవక్క వృత్తి పుట్టుడము ఆ వృత్తిని సంభించడము యిది రెండు దేహానకు
బంధుబుబుతుముపుండడము తెకపొవడము యహువవలెన చెపతెలియబడుచున్నవా అహువలెనె తనకంటెవేరతెలియబడుచున్నదిగనక దృశ్యాలని తెలియవలెనుల యీ ప్ర
కారాన నె ప్రతివృత్తియొక్క ఉత్పత్తి వినాశము ఆవృత్తులు దృశ్యాలని యెరగవలెను అనేకమైన వృత్తులను విభాగిత పుత్తి నాశములను చూచెతానుదృక్కని తెలియవలె

ష్టునట్లుంచె ఆనేకవృత్తులను తెలిసినవాడుగనక తానును తత్పుడునని తనవాపచూడబెడుచూ పుట్టుచూచుచున్నాపు నన్నవృత్తులు అతి పదములనిత్యం యావృత్తులు తనస్వరూపము కావనిన్నావిట్టి
తెలిసి తెలివి తనస్వరూపమని బెట్టిపెయుస్తాచేటు చూపతెలియుచబడని వాడుగనకతనకు తానే వెలుగుతూ వుండెన్నాడనెనియూ వృత్తులకు సాక్షినని న్నాతేనని గా అజ్ఞాన సముదాయ తదవస్థల
శబలి వేకముచె జ్ఞాత్రు వృత్తులు ష్రేశబాలని న్నాడుడా లని న్నాని దాబ స్వరూపాలని న్నాయురగవలెనుయూ ప్రనా రానస్వాభజిన మందున్నై నవృత్తులకు వాభమూనము మంధై
నవృత్తులకు వాఖసంవ్యాపకరవుంధైన వృత్తుల కున్నవఖింయుగవుంధైన వృత్తులకున్న వశు బ్రహ్మాండాలకున్న ఇయువలెనెల నేక బ్రహ్మాండాలకున్నానెను సాక్షిని। ఉత్పత్తి
నాశముయు లేని వాణ్ణి అనిందురుగవలెను। అదెట్లనచెబితే సమాధి అనియురగవలెనూ। యూర్ధ్వశబితే సమాధికి ఇవర్తకమైన శబిత్రే సమాధి నరూపింపబడుచున్నది। అదియెందువలె
నంటేను। మహాత్ములయ్యే గురువులు తనకు వేదాంతోపదేశము చేసేటప్పుడు ఆత్మకు ఆనంగత్వము। అసంగత్వము। అజాతివత్వము। అంచి జన్మత్వము। సర్వజన్మత్వము। కర్తృత్వము। భోక్తృత్వ

మాభ్రాంజాలోత్పన్నములైనా ప్రేతప్రములయ్యీ సమస్తధర్మములున్నవా యీఘువర్ణించిన వని ఉపదేశింపబడి దృష్టదర్శనదృశ్యరూపములైన త్రిపుటి నశించక యీధర్మములు పోవనిశ్చి అసంగపరిపూ
ర్ణానందచిద్రూపముయ్యే బ్రహ్మమందు భ్రాంతిభ్రాంతులాదివికారములు లేవు గనక నిర్వికారుడయినందున చాంతముచావాన్నైనను చూడబడెడిది అంతఃకరణోదిప్రపంచములన్నరెండుమాటలు
౮ విడిచి బంధములేకాచక ఆంపలన్వృత్తులచూ ఉబడక చూచి ములన్నిపోచక ఉండెడియుటుకమాత్రము బ్రహ్మామునకున్నియీ ప్ర కారంగాను సాక్షివైనను భూతాత్మ చేస్యాచ్చద్దెమూ
ల త్రిపుటులన్ని త్రిపుటులుచుంటున్నద్దియు తృసమాధి ఆ నిచప్పిబడులనా యెటువిదాదట నిర్వికల్ప సమాధి నిరూపించబడుచున్నది నిర్వికల్ప సమాధి యోగముకుటులు అంటూ చూచివాన్నైనను చూ
డబడెడి ప్రపంచము ఇది ప్రపంచమన్న అంతఃకరణమందున్నైన ఘటపటాదివృత్తులు నైక ఆపట అహంకారాదివృత్తులు నైక సవిషమున్నైక యీ సమస్త ప్రపంచము తెలియబడక వున్నాడు స్వాన
యుందున్న శుద్ధబోధమాత్రము ప్రకాశిస్తూవుండెడి గనక్క శుద్ధముయ్యి యుటుక బ్రహ్మము యీ అర్థమందు సందేహాంపక తిరగా తిరగా స్థిర్పదవళ్ళ వివేకముతోయుగా దేహముకుంటూ వరైనిష్ఠులైరై

ఇరుప(ద్రవమ్మైన బ్రహ్మానుభవ రూపుడౌయుగనకరయి తడేముక్తుడు ॥ యీలాగ్నైతే వెదాంతములు చాలిద్దిస్తున్నవి ॥ యిటువంటెనందుకు ఇన్నవ త్యాగివిమహాత్ములు బుకగాదులకు ఉపదేశము
కాంతగా యిచ్చుకవూ(ప్త పెంతమునరూపము గావిన్నయుంచి జీవన్ముక్తులైయుండిరి ॥ యీలాగునక ఉపాధియపతుల యిచ్చాధిస్తున్నవి అదిగనకయీ ప్రకారానకు చాలిద్దిస్తు
ము శ్రవణ మనన నిదిధ్యాసనలు చేసమా ధులనచ్చుకొంచి బ్రహ్మాహం(బ్రహ్మవెదతప్పుత్తి నాశములునెకసంసారనివృత్తికలిగి ధన్యుడవుకావయీ ఉపదేశమునాయ
గాయీ ప్రకారాన ముండనమూదులు నన్నచె ఇద్ద నచ్చుడౌయునుఅటుగనకయుపయాప్తమ్మై గాయీ గ్రంథము నిత్యమున్న పఠనచేస్తున్నయుండులంచెప్పిన ప్రకారము
అభ్యాసమునాయుగా జీవన్ముక్తుడై ధన్యుడౌను ॥ యీ అర్థమందునమ్మాలు క్కెన్నిడినానందేహము ॥ సత్యము సత్యము సత్యము ॥ శ్రీ ॥ రామచంద్రపరబ్రహ్మార్పణమస్తు ॥ శ్రీ ॥ శ్రీ ॥

అవిఘ్నమస్తు
శుభమస్తు
౭ అజ్ఞానధ్వాం
తచండభాస్క
రము॥ శ్లో॥

అద్వితీయాపరిచ్ఛిన్నసచ్చిదానందమూర్తయె। దక్షిణామూర్తిరూపాయ మహతే మౌనవే నమః॥ సచ్చిదానందరూపాయ కృష్ణాయాక్లిష్టకారిణే। నమోవేదాంతవేద్యా
య గురవే బుద్ధిసాక్షిణే॥ శ్లో॥ సకలవ్యాస వేదశాస్త్రాలసారావబోధివి। యథోక్తక్రమేణావలనస్థితిధర్మ్యసంనుష్ఠానములచే తలక్షింప్పంబడిన జీవబ్రహ్మైక్యసాక్షాత్కారముకలిగిన
పురుషశ్రేష్టులనుబోధించి। ఆత్మస్వరూ పమునుతెలియజాలక తాము తాము సంసారసముద్రమును తరించెదమని జిజ్ఞాసైశ్చగలవా రై। సంస్కృతగ్రంథమందు అనధికారులైనవా
రలు। మనుష్యమాత్రార్థనచెళిరిగన్న వారుత శించెటువిరిశిపుత్రము। ఆంధ్రభాషా ప్రబంధరూపముగాను। అజ్ఞానధ్వాంతచం డభాస్కరమనెడి వేదాంతప్రకరణమును ఆ
రంభించగలవారమై ముసుఖ గా అనుబంధచతుష్టయము విచారిస్తున్నారము। అధికారి। విషయం। సంబంధం। ప్రయోజనం। ఈ నాలుగు గూడి అనుబంధచతుష్టయం అని చెప్ప
బడును। వీటికి వివరము। సాధనచతుష్టయసంపన్నులవాడు అధికారి। సాధనచతుష్టయమనగాను। నిత్యానిత్యవస్తువివేకము। వైరాగ్యము। శమాదిషట్కసంపత్తి। ముము ----

షష్ఠాయోగాలు గురుశుశ్రూష సాధనచతుష్టయము మరి చెప్పబడును నిత్యానిత్యవస్తువివేకము అనగా ఆత్మ నిత్యము నామరూపాత్మకమైన ప్రపంచము అనిత్యము అని తెలివిద
కా స్రక్ చందనాది విషయకాంక్ష విడిచి ఇచ్ఛయించుటలేని తాని నిత్యానిత్యవస్తువివేకము వైరాగ్యమనగాను ఆత్మవ్యతిరిక్త పదార్థమంతాను అనిత్యము అని యుక్తులచే వివేకించుకొను
సు పత్నిలు శ్రాద్ధాన్నపానాదికేవరూపవైక అబ్బాంకభోగాలయందు కుక్క కాకి నక్క గండుబిల్లి పేనువాటి నుంచి స్వర్గలోకాది బ్రహ్మ లోకాంతమైన ఆముష్మిక భోగాలయందు
స్త్రీకుంభీపాక రౌరవ కుండాలవేను మ్మధిక్ ధిక్ అని వచ్చిదుఃఖబుద్ధిం చెన్ని వైరాగ్యము శ్రోత్రరూపము మొదలైన విషయాల యందు దోషవిచారము చేయనేరుగని వా
రికియు వైరాగ్యము పుట్టనేరదు గనక ముముక్షుత్వము ఐహికాముష్మిక విషయాలయందు వైరాగ్యమును చేసెని సుత్యం దోషవిచారము చేనటివి ప్రకారము విచారించినట్లయితే శ్రోత్రశరీరము
అన్నమయమాంసము మూత్రపురీష చర్మము తొండిగా కరచరణాదులవంటివి చెవి ముక్కు నోరు ముడుప్రత్యక్షనరకము నేత్రశ్రోత్రము యదార్థముగాను సత్యవిచారము చేయనేరగని సాధనము ఉన్న

౧౦

శాపము కన్న నాఖిటా రుమర్మ స్థానాది (ప్రదేశములను చూచిఫ్ఱ్రులకాంక్షా షళిరుశ్రైవ్యద్ధా వర్ణన చేసుకులంచుయూ (ప్రపన్న నరకములంచబడి ము శిశిరాంయు కన్యా నూకరాదులవ వెనుతిగు
విడిచి (అ)(క్షి)సంగమాజ (క్రె)ంయులకులకు టటిరము సలసంపాదించుకుంశా (కలి) పిపాశి దిప్పె శవాంయూ చనాడి(ప్ర)యూనానకువాళ్ళు (అది మధ్యావసానాలయుందుదు :ఖ మునె అనుచ్ఛ పిన్రాసు
ఖమని (శ్ర)మ ఖ అజ్ఞానములు సంచరించిన ప్పుటుకె శ్రీవివేకులు యిచారంవగ్గినినానరమ అని పచ్చవు ఖపచిటించు తురు (ప్ర)నాయు అనగా నమాంసఖండాలు (బ్రా)హాయమువాలాలయుం
దుకన్నురాహ ప్పోదాదక్రాదిదు గ్గంధముప్పటుము ఊరుమూలవయులయుందు దొహాలునెఖ్యవెచ్చు లూకముందు ముల గర్త్రమైనమూ (ప్ర)గర్తమైనదాక్కో కక్కటునెదు :ఖకరము గాచూ
నిముకర్మమూను కొరిదూరము గాబచ్చునా్నరము (అ)ఘువంటు ముల మూ (ప్ర)గర్తాదు లిరెండున్న వక్రటా రుమూలముండెవుండియుప్పుడు న్న (ప్ర)వి న్ర్రా చుండగా నుఅ (క్షి) సంభోగము
కంటాను నరకమునంయుము నివిచారించిన వాడెదిరుదుఖ (ప్ర)దాహాలు న్న విచారించెము (ప) (వు)డు (ట్టి)కమునుఫ (లి)డిడాంయున నిపగ్గిదండ్యులకుదు :ఖము (గర్భ)ము నిలచి (ప్ర)

విస్తృతము దుఃఖము ప్రవింపకవచ్చుండె నాశితువు బట్టెటప్పుడు శివచైతన్య నాపారి నివచ్చు సుప్రాప్తి పొందకవచ్చుండెనా గ్రహారానాధి దుఃఖము
శరచికాలము దుర్ధార్యుఅంటు నాయువ్వుడు కాట్లు పొంతాడి అతిదుఃఖము వడుగు కాదాయు నేప్పి కాదాయు నువదుచ్చ దాయున నిదుఃఖము వయస్సు పాదాయు నాప
రదారాంగమున నుంచెనైనాలోకులు బాధించెరు ఆది శ్వరులోకమందు నరకాన బడిన నిదుఃఖము ప్రాశిసంతానము నేదా యునతిపమ్ము రక్షించదాయున నిధనికుట్టై
వచ్చిపొయున నిర్విపన్నిదండ్రు లదుఃఖానకు పా రము వెదుడు ధనదాహాలు ప్రెనెబిందువకు యాగలు ముశిశిన బ్బు అర్థానకు సమ స్త్రెన్నెలక ఆపదలు ఆశ్రయించిచ్చుండును
మధుము రెగ కలు బహు ప్రయాసపడి వకడికోక వెనెతెట్టాలు పెట్టు కుంటినను వాట్టు అగ్నిచాతకాశిరెను ప్రుక్కొపొంగాచూచి సంగ్రహ ముదుఃఖము నిచేప్పవలెనా గాహాంశ ఖండము
సంగ్రహాంచు కొని నా శింక పొదిపోలెనే స్వర్ధ కాదు లుతగి విదాని కొట్టి ఆమాంస ఖండము శిసుకొపొయును కాగా సంగ్రహించియుప వైరాగ్యసుఖపడినా చేపనాచేతన

ప్రపంచమును రెండుపదము ప్రేమ గ్రహించి వారును సమస్తదుఃఖాలకును అలంచు మహిమ తెలిసిపుడు బలింపించిన వాడెవడు వుడు అన్నపానాదులు కష్టదశ్వరుప శిప రారమంతబులెట్టగా
సుకృత ప్రాదులు యోనపని వారణావమా ప్రేముగాను కృష్ణపాపహరుడం వనెల అనుభవించవనెగాని అతిమాత్ర ప్రేమైతె శరీరమందు మదము నిర్మమన సముంయుందు రజస్త్రమోగుణములు నిర్వద్దిబొందు
నొగడక ద్రవ్యాని రాపి మాత్రపమె అన్నతె వశాయువనెను గాని యుక్తవల అతించినార ఆయూషపడును అధిగనకల అణాక భాగాలయుందు అ సత్త్వనెజివాడె అధికను
శి యుమవనెనెఆ ముష్కకభాగాలయుందు నన్నఆసత్త్వనెనివ ఉపరమును శి ప్రతావశ్యనైన శిష్యడునులు కర్మోపాసనలుచె శిప్రియలోకాలయుందు దేవాదులు తృప్తమనెరి
రాలను బొందిదివ్యసుఖాలను అనుభవింతురనెవెదరా ప్రపంచరాజులు చట్టగాను నిష్కుంభీపాక రౌరవకుంభీ ఉగ్రనరకుండాలవనెను దుఃఖాలువనెల నా ప్రపంచండవనెనంటుచెప్పెను
ఆ ప్రియలోకాలయున్న అక్కడి దెవాదిశరీరాలుయున్న అక్కడి సుఖాలయున్న చెప్పెటువెదరా ప్రపంచరాజులువె (యూలొం కంచనెనెఆ ప్రియలోకాలయున్న అధివాసులని బ్రహ్మేంద్రాదులుకా

మోహపరవశులై అపాయములకు అతిశంచబడ్డి శరీరముసహ త్రిశానులలోపాపమే నశించె న్నాగాద్దుసాలచేతకాండ్లవలెనే రెన్నిదేవగురువైన బృహస్పతి తగ ధారలకు చంద్రుడు వేసుక్రా పాపమును తగ
దశిదుఃఖించెనని శ్రీశుకాదులయొక్కల బాంచెనని బ్రహ్మాదములకు ఈమాతురుద్రైభ త్రికాలగ్రహణాంచె నని శ్రీహరిగాద్దె పదుఃఖాయిచెప్పిగాను వివేకవంతులైన వారు గ్రహించి
గాలిలోకాలనుకుంభిపోకాది సమములుగాను స్నాతదేవాదిశరీరాలనుకల్పిసూక్ష్మాదిశరీరసమములుగాను స్నాతసాధనా నైనకర్మోపాసనలువేర్చెప్పియిగానుసర్వ
భావించుకొని అపరలోకవాసనలువదలు కొన్నవారేపరమార్థనిష్టులు సర్వప్రకారముచేతనూ జ్ఞానముసంపాదిం చుకొని శరీరపరిగ్రహముచేకుండాచేసు
కొనిశరీరబాహుళ్యప్రతిఫలాన్ని బ్రహ్మస్వరూపైక్యమే సుఖముగాని శరీరపరిగ్రహమువుండేనాదుఃఖము విస్తారముసుఖమువేశనైనా లేదు యీలాటివారైనవారు
శ్రీకృష్ణాదులుసహాగానున్నశరీరపరిగ్రహముచాతనుచాలాసంకటాలుపొంద్రిరి గనకమనవంటివారముశరీరాలనువేలుసుకొంపానిమిసుఖపడను ఈపుంటి

౧౪

టాడు గనక నున్నాతాను చలిశి నానుళిశ్రి నానులని వచివహారంవు స్పాధిగనకనున్నా శశిరమె ఆత్మ అనిశాస్త్రులు వాదింతురు (బ్ర)బ్రింహాంబువెకుంఠాన శిరవచివహారంవెడు గన్న నుతా
ను గుర్తి వాడను చవియుయి వాడనులనివచివహారంచు స్పాధిగన్న ఇం(ద్రి)యూవె ఆత్మ అనివారియాన్నె కొందరు చెప్పుదురు (ప్రా)ణావుంయుడె ఆత్మయని వెదము చెప్పుచున్నది గనక (ప్రా)ణము
వెకుంఠాన ఇం(ద్రి)యాంబు చలింప్రవు గన్న నునె నుఅకరిగాంతుని దబ్బిగారంతునిఅని అనుభవము వు స్పాధి గన్న నున్నా (ప్రా)ణా ముంయుడె ఆత్మయని మరి కొందరువ
న్నింతురు (మ)నోమయుడె ఆత్మయని వెద ము చెప్పుచున్నది గనక నున్నా సుషుప్తి యందు మనస్సు నాశు వెకుంఠాన నుప్రాణో దివచు వహారంవెదు గన్ననుతా నుసంశి దిదుకిది
ని అని అనుభవము చెపను న్నాము నోమయుడె ఆత్మయని కొందరు అనుకుందురు విజ్ఞానమయుడె ఆత్మయని వెదవయు చెప్ప గాను న్నా కర్త్రవెకులంఠాన సుకారణ రూపస్థైన మనస్సు
కు కర్త్రవెడుగన్న నున్నాతాను కర్త నాలని అనుభవంవు స్పాధి గన్న నున్న బుద్ధే ఆత్మయని కొందరు వాదింతురు ఆనందమయుడ్కొంశమె ఆత్మయని వెదముందు చెప్పి గాను న్నా విజ్ఞా

నాడుయిఅన్నిసుఖములుప్రారూపమైన అజ్ఞానముందులయంపొందుచున్నదిగనను తానుఅజ్ఞానినిఅనుభవముచున్నదిగనకను న్నుఅజ్ఞానమెట్లుప్రియుడునిత్యాకుకుటుప్రశ్నా
కరుడువాడింతురు ప్రజ్ఞానఘనుడేఆత్మయునిశ్శ్రైతిచెప్పగానన్ను సుఖముప్రవలననుంచితెచ్చినతరువాతనుఅజ్ఞాననసుఖస్మరణాఉన్నదిగనకను అకాలమందుజ్ఞానాజ్ఞా
నాయిరెండున్నుఉండవనేనిశ్చలానురౌ రుగనైతినని అనుభవముచేతనున్నుఅజ్ఞానినిఫ్రాపమైనచైతన్యమెట్లుప్రియుండు నిషట్జాదిమతమువారువాడింతురున్నిది
అంతాఅనాత్మనిశ్చయతిచెప్పుచున్నదిగననన్ను సంబంధుప్రియుండుసర్వధావనకున్నాలనుతానుగాకపొందియుతిననిస్సేవెచి నవెనుకనుఖంగాని దుఃఖాతిననిపరామర్శ
చున్నదిగనకను న్నుశూన్యవే మెట్లుప్రియుండు నిశూన్యవాదులువాడింతురుయూలాంగుచేవాసుమతాలవారుఅంతా క్షేము ఖావాక్యరున్నఅత్మతత్వమునుంచురుగకమూగవా
దీనవేనెవట్టిసంకేతాలుచేసుకునిముకనిటుముష్టివవేసుపట్టినదేపట్టుచేసుకున్నఉపక్షపరపక్షపొతాభినివేశముచాతనుపమక్కుతోచినదేమంచిమతాలుఅనుకుంధాదేశనాగాను

౩

దుఃఖముచేత సంకటపడుచున్నప్పుడు ఇక్కడవెనగానె ద్రష్టను నా ఆకాలమందు శరీర సంబంధము తనకు వెనందువా తను దుఃఖము వెక్కవైనా నెకను సుఖానవుండి వి ఠ ఠ ఠ దృశ్యచిత
శరీరదుఃఖమును ప్రారబ్ధించినప్పుడు ఆ జాగ్రత్కాలమందు అనుభవింపబడ్డసుఖమును పలుకుచుకొనిని ద్రష్టనె నా అనుభవవేనుయీ దుఃఖానపడవెనని శరీరమందువలనొద్వేష
పడగాను లోకమునెసమా చిన్నతానుఅను శ్ వించి శరీరదుఃఖమును తెలియనేరక ఆ శరీర మెఅహంత్రమమునెనరవక్షుత్ల ను గురుశాస్త్ర యంతము విచారించినా
తెలియనేరక దృశ్యరుడు అనేకయాయిడు బ్రహ్మం ధమనైన మర్మ్యాను నిర్మించి అందు యీ దితీయ లెనెక్కాండాలను పృథివించి వాశికర్తం చుటనే ఇంద్ర నాలచాత వాశికచుళ్లు కాలము
ప్రారబ్ధమనె ౧ కిత్రిప్తినెపట్టించినందు చాత నా సమస్త జీవులు న్నకుముయు చూపుంకగొ చూచి భాగ్గు విడిచి నవరంధ్రాలనూ గూండావులము ప్రవించెటిముశిక డాక్క వెంపాను గాలిశుగుటగా
కముందరమన్నిటియుపువంటి శరీరమును ఆగాంచవచ్చునా క్రిందరు కర్మబద్ధులైన పాపకులున్న దేవాది శరీరాలను ప్రవేశింపు తర్వుత్తరంద్భువా యుసారమున్యలాల పెళ్లికి ఖ రాయుగా

నగాంక్షన్ ఆయెను నేక్షైనా లోకటులు కోకటులు ప్రశ్నించుకొనునను ఆనినాలెంతువు వివారించవలె గాని అతిదంబు ధార్థమని పలుంవలరా।
శరీర సంబంధములు దుఃఖములు। ఆ శరీరాలు భోగాలై పైకి తిప్పి ఆత్మ పొందదు నిపైనే తెను మరిన్ని దుఃఖము। యీ అర్ధమును వేదన గా విచారించుకుని।
ంరున్ని భోగసాధనాలు సంపాదించి నాను ఆశకుపా త్రివేద ఇనిక్షెయించుకుని సర్వమున్నూ విడిచి పెట్టి నవాడే పరము సుఖి। వైరాగ్యము నలవిచ రిత్రిస్తివి। యీ
ఖ కర్మ మాది షట్క సంపత్తి ఆ నగా నుచెప్పె ముఖ్యము ముదము ము। ఉపరతి తితిక్ష శ్రద్ధ సమాధానము న్నున్ను నైనంక ముముక్షనగా। ప్రపంచ సవతికాది విషయాల
వళ్లనుంచి మనస్సును నిగ్రహించి ఆత్మ విచారమందు నిలుపు। టు దమము నగా నున్నబ్బాది విషయాలనుంచి చక్షు రాదిం ద్రియాలను మళ్లించి ఆత్మ విచారమందు మనసు నాక ర్షించుట।
ఉపరతి అనగా నన్ను। సర్వేంద్రియాలను సర్వ విషయాల వళ్లనుంచి మళ్లించి ప్రవర్తించు వెపరుకు పూర్వ సాధనము నిచలచి సర్వప్రాపారము పరాంచుట్టు। తితిక్ష అనగా సుఖదుః

౧౬

క్షసుఖదుఃఖమానావమానాదిద్వంద్వములసహించుట (సమాధానమనగాను ఆత్మవిచారరూపమైన శ్రవణాదులందు నిష్ఠ (శ్రవణాదిగాక్షేనమనన ధ్యానాదులయందుండు నిష్ఠమునసనా
కుదర్శకొరానిదుఃఖపడకయుండుట (శ్రద్ధ అనగాను (గురువేదాంతవాక్యములయందు అతివిశ్వాసముంచుట (ముముక్షుత్వమనగాను (సంసారతాపత్రయతప్తమైన భారదక్షుడై విడిచి
మోక్షమునే అపేక్షించుట (యీనాలుగుసా ధనములుకలిగినవాడే ఆత్మవిచారరూపమైన శ్రవణాదులందు అధికారి (విషయమనగాను (జీవబ్రహ్మైక్యము (సంబం
ధమనగాను యీవేదాంతశాస్త్రముకుజీవ బ్రహ్మైక్యముప్రతిపాదించుట (ప్రయోజనమనగాను (జీవునికి బ్రహ్మము బోనుబోకసమును తెల్పింపకుండా రచేసెను అ
జ్ఞానమును అజ్ఞానముచాత నివర్తించిన తర్వాత వచ్చే నిజానందలాభము (యీప్రకారాననుములాలకా ప్రయోజనయుక్క అనుబంధచతుష్టయము (యీగ్రంథమందు చెప్పుండ విచారిత్రి
మి (గనక ఈగ్రంథం ఆరంభించవలసినది (యిది అనుబంధచతుష్టయం మొదటి ప్రకరణం ౧ (సమస్తమైన వేదాంతాలు సృష్టి ప్రపంచ ప్రత్యగభిన్న బ్రహ్మ ప్రతిపాదులైనవై ప్రవర్తించిన

వినకనుండి బ్రహ్మ పంచప్రాణగతి — నే బ్రహ్మ ప్రతిపత్తి వచ్చెనంటిరి మిత్రముఖ గ్రాహ్యకర బ్రహ్మ ముందుగొని ప్రపంచమును ఆరాధించి నైవేద్యంబులు శుద్ధజీవుడైన నీవు బ్రహ్మముగా ప్రతిపా
దించగలవారలమై ఆ తాపములనుయాచ్చేరా తాపమున్నదివారా తాపమున్నవెయుదటంటి విగన్న యాచ్చేరు నెనైజీవుడైనిమితి ఇంచవలయును నుఖ గాజీవేశ్వర సంబంధాలను విచారించు
రన్నారము భారణబి గరుబ్బి పాసకున్నైన వారలు సర్వ ప్రాణులు శరీరాలందుండు న్నప్రాణముగా వ్యాప్తమై వుండు ముఖారణాబి గ రభ్చిడు భారణాబి గరుబ్బి డెయాచ్చేరు ఉపాసా
సనచేతురు విరాట్టు పాసకులైన వారలు సర్వ ప్రాణుల శరీరాలయందున్న ప్రాణముగాను వ్యాప్తమైన ముని రాట్టు ఆవి రాట్టు దేవుడని ఉపాసన చేతురు చతుర్ము
ఖుడు సమస్త ప్రాణులకాలను సృజించినవాడు గనక చతుర్ముఖుడే దేవుడని కొందరు వర్ణింతురు భాగవత రామానుజాదిమతాలవారు విష్ణు సాత్వికములందుండి బ్రహ్మాదే
ముడైనటి నాడు గనక విష్ణువే దేవుడని ఉపాసన చేతురు శైవమతంవారు శివుని పాదం విష్ణువు కనక వేదాంతులు గనక శివుడే దేవుడని ఉపాసన చేతురు గాణాపత్యమతంవారు త్రి

ఉరశసంవత్సరంబె లయల్ బారెచెతు ప్రసుడునివ్రుడు గణపతిని ప్రాజెనైనిసౌడుగనకగణపతెదెవ్రుండని ఉపాసనచెతురు । క్షుద్రకులైనవారు గ్రామదేవతలు ప్రెదెదెవ్రుదనివసిం
పురు । మశిశ్రినొందరు స్వైరవాదిదెవతలను గొల్తురు । మశిశ్రినావమనులు ప్రెతభూతగణాదులను గొల్తురు । కొందరు గవాతెపిదులను నాగగరుడాదిపక్షులను న్నులు వృక్షాదివస్తువులను న
ప్రాజింతురు । క్షాంతులైనవారు వృద్ధా రునిలావాలకు ద్దాలలాంగలాదులను యీశ్వరుడని నమ్మి ప్రాజింతురు । యీహువనెనైఅజ్ఞానులైరజసుల త్రుద్ధాజు
ప్రనైన్యెతిన్నలతిచురాసోగమాదియుక్తవచ నాలచెపనెన్నపమతముయుక్తలచెపనున్న (పురాణాలు) గర్భాదిలాంగలాంత ముగాను యీశ్వరులని నమ్మి ప్రాజలనిఅ
కుఅలముపెభిచెపప్పు నొకింపప్పు నొకింతలాడులదురు । దుపముని నెరాటగాభాలకులదురు । ధాబనమునికన్నులుపెటిలిపవెతురు । రెహిమమునికట్టికంపాపగలవెతురు । యీహువంటుప్రాజు
జూహహెమద్ధాబనాదులచెపనుతామువంచిపలవెటగాక ధనికులైనవాల్లను వంచనచెసుక్కొంచున్న శ్వపిపష్టపరవస్త్రసొంతకులై ప్రాజునతామునాభిచకిరాలను దక్షించి అప్పపాలను

అనుశ్రవస్తా। అవాంఛనచాతవిశిష్టే। అయాంయుక్తర్తాలనుచేసుకొంచున్నదియన్నపరంపరనుచ్చారించి। యటాతాఫ్రిగిలుకవవెదిసఫ్తెకతిరుగుక్కొంచూతామువెదుటుగాక। యమునానకలాడిన
వాశిష్ఠితమపన్యాలయానకనేకకిందువేసుకనుశిబిబ్బిపెట్టిపడ్డవరున్నైదుః ఖానకువాన్జాయసభాంచినట్టుటుకిన్ని। అష్మవిచారంకలవారుయూపన్నాలన్నిన్ని సంసారదుఃఖములనియుండులవేరా
దేవముదెదశివాశించి। భట్టిచెఘటువేదశా(శ్రీ) … ప్రాణాదులను నమ్మక। వేదాంతశా(స్త్ర)మునే నమ్మి। బ్రహ్మవేత్తల పాదముల … ను ఆశ్రయించి నేవారు ఉపదేశించిన మార్గ
ముయానైపుణ్యరుపవరుచేకలసరిగలవా … రువెరు। యాశ్వరస్వరూపమువవేనెడివస్వరూపమున్నదైరింతుకవాదించె … ఉభ్రాంతుసైనవాశిపాత్రులన్నదక్షిస్త్రా
రము। బత్తివాక్ష్మలనగానుపు(త్రు)డెలశివేదముచెప్పుమున్నదిగనకపు(త్రు)డువేసనవుంటుటే తానువేసనవుంటుకనిన్ని। వాడుచెడిపోతేతాను చెడితినని న్నివచెవారముపున్నది గనక పు(త్రు)డె
=== ఆత్మలశిశిఅతి(ప్రా)కృతులైనమూఢులుఅనుకుందురు। అన్నమయకోశమె ఆత్మ అని వేదముచెప్పుచున్నది గనక (దేహాత్మ)యుంటున్నది (శ్రు)తిలోదెబితునకశరీరమునానుయుండిమకలం

౬

వేదశాస్త్రపురాణాపురషార్థములు విచారించకయుండెడి ఆప్తునైరు గతిమూఢులగూర్చి సమస్తమైన వేదాంతాలున్నయూ వస్త్రాలలో పన్నావార్థ కుదుగ తింన్నా ఆంధతమసను

శైకాశిరయుయువంటి అప్పద్రోహాంల్లగ్గారాంయిది కూడదని వెరవుచ్చి చెప్పి నారాంయవశిక చెప్పినట్టు స్మృతిబంధక పాపరాతవినకజలింపేర్వవద్దనునిరుతై ఆంధతమసను నైరియాక్కాల

మందాదిజ్ఞానముఖ్యనున్నదా (అధికారిస్థ్ని న్నిదాదామోక్షము స్వదారుకు నా (అధికారుడువార్లాడెటుచదివెచదవనికాంటె వాళ్లగ్దు ర్వాతలయివిరకవున్నావాడెవి వెణ్క (ఈ

జీవేశ్వరవుతాయివేదశాస్త్రమతాలుకావుగన నముమూర్ఖవునైనవారయు (శాంతిని బాంధకుండా నుమతాలను విచారింప్రనిమి(యూజీవేశ్వరముపములవిచారముచేందొస్త్ర

కరణముయు (శ్లో (వేదశాస్త్రసంముపమైనజీవేశ్వరస్వరూపమునుతెలనెముముక్షువులు సంసారసముద్రతరణాంచేయుచుండగా కఅఇజీవేశ్వరస్వరూపమునువిచారిస్త్రనాస్వరము (ప్రశంసలానంపర

మందున్న సమష్టి పూర్వమందున్న ద్వైతచిద్వృత్తమైన చిదేకమైన సావేకద్రుష్టిన్న రూపమై పరిపూర్ణమై శాంతమై యచ్ఛమై నిర్మలాకాశకల్పమై (ప్ర)పంచమై సర్వసాక్షిమైన
స్థా(త్ర)మై త్రిస్థా(త్ర)మై ఆనందమా(త్ర)మై నిర్వికారమై నిరాకారమై నిర్వికల్పమై అపరిచ్ఛిన్నమై వ్యాపకమై మనోవాగగోచరమై పారమార్థికముగా కనబడాలేయు విజాతీ
య భగత భేదరహితమై ముక్తి(ప్రా)ప్యమై   నిర్మలమై పరిపూర్ణ బ్రహ్మస్వరూపమా(త్ర)ము । గ్రీష్మకాలాంతమందు   కాలాంధ్రి మధ్యమందు పునఃశేషమై సావేక
భేద్యమైన భూమండలం వనేనున్నుండును ఆ   మువంటి పరిపూర్ణ బ్రహ్మస్వరూపమందు నప్పురబు స్త్రెంగు నాత్మకమైన   సమస్త దృశ్య ప్రపంచము నప్పరబ్రహ్మిక
శ్చయముమై పనేమ పనంయందు శేనముగా జేసుకను నిసర్వమును సమష్టిరూపమైన సమస్త దృశ్య ప్రపంచ వాసనా మంయమైన అవిద్యా విద్యా నాదిన ఖిలా చమ్మైన అనాది విద్యా నిర్వ
చనీంతరామాంతమాతమున నను అధిష్ఠానమైనందుచా పనుశుద్ధసత్వ ప్రధానమైన ఆమాయయందు అధిష్ఠానసాక్షి చైతన్య బ్రహ్మ ప్రకాశ ప్రతిఫలితమై బుగర్భిబు ఘటాకాశమైన (త్రి)పాదా

౭౨

దిశాకాశాదిభక్తిబు సముష్టిగళ్ళైన భూమండలంబవేనం అవ్యక్తమైనయీశ్వరుడని చెప్పబడును॥ ఆయీశ్వరుడికి సర్వధర్మస్తమాయను బొగ్గ్రాహముగానున్న సత్వాదిమహా(త్రి)ముచాత
నైరంతర్యమున సృష్టింపబడుగనక అంతరాత్మ అని నామాంతరము బొగట్టిబు మూడవపాదికి కెన్వరసైపవలె వెంసర్వ(ప్రాణి)కర్మసహాయముచాతను సర్వశరీరసమష్టికి నిపుద్ధానావ
యువరూపమైన మహాత్త్వస్వరూపమైవ లవబుగదంకురమై పరిణామిస్తూ వృష్టువంటు మాయను ఉపాధిచేసుకు నిసర్వహాంకురస్సాపభూమండలంబవె
భుంజి(ముసపటుకుంటున సద్భావక్తమైన దైవా రణాబగర్భుడని చెప్పంబడును॥ అబ్బారణాబగర్భునకె (యుచ్చా) బ్రహ్మాన(త్రి)యా శక్తియోగముచాతను(నా)నావిధప్రపం
ములకు సృష్టా(త్ర)ము ఆధారమై నట్టునానావిధసర్వాల(ప్ర)పంచానకున్ను ఆధారముగనున్నా (ప్రా)త్మ అనినామాంతరము బొగదంకురరూపసూత్రము శరీరసమష్టిరూకారపరిణాత
మూడవపాదికబాబరణాబగర్భపైపనవైసద్దాలశరీరసమిష్టిరూపముగానుపరిణామిస్తావుచ్చమాయనుఉపాధిగాచేసుకున్న ద్వైత్సత్వసనబ్బలగర్భభూమండలంబవె

సూత్రాత్మయమై విరాట్టుగా చెప్పంబడును (జీవుడుండగా నేమియూ కేవలోపాధి అయ్యజ్ఞాననివృత్తియాను (ప్రపంచకమహాజ్ఞానోపాధిక చైతన్యము (అజీవ) డు జా (గ్ర) దవస్థాభిమానిగ ప్ర
దకర్మక్షయమైతేను జా (గ్ర) దభిమానులను స్వప్నావస్థలను (గ్ర) హించి కేవలసుషుప్తిని ఈ ఉపాధిగా జీవసుఖాని (ఆనందమయుడని పారమార్థిక (ప్రా) జ్ఞుకుడని చెప్పంబడును (ఆ ప్రాజ్ఞ
డె స్వప్నాభిమానిగ (ప్ర) దకర్మవశంచాత సంసార రూపమైన స్వప్న (ప్ర) పంచరూపముగాను పరిణతమైన అజ్ఞానకారాణం తఃకరణమును ఉపాధిజీవసుఖాని (ప్రై) జసు
డని (ప్రా) తిభాసికుడని స్వప్నకల్పితుడనిచ ప్పంబడును (ఆ ప్రైజసుడె జా (గ్ర) దభిగ (ప్ర) దకర్మవశంచాత నుచక్షురాదిబా హ్యం (ద్రి) యములచాతనంతుల కాబడ్డ దివిపు
రూపమైన జా (గ్ర) (త్) పంచరూపమైన అంతఃకరణము ఉపాధిగా జీవసుకులని విశ్వుడని వ్యవహారికుడని చిదాభాసుడని చెప్పంబడును (యీ జీవకల్పనకు అధిష్ఠాన చైతన్య
ము సాక్షి యీ కల్పనకు అధిష్ఠాన చైతన్యము (బ్ర) హ్మము యీ కూటస్థాత్మ నాయుగు మహావాక్యములయందు వ్యుత్పత్తి పదాపదాంపదార్థ (ప్ర) జ్ఞాన పదాలకు లక్ష్య

ర్థము (యీవాక్యైక్యమైన సవిశేషమైన పరబ్రహ్మపదాలక్ష్యార్థము కూటస్థాత్మ అని బ్రహ్మమని మాటలుమాత్రము వేరుగాని వక్కటే అని తెలుసుకుంట ముఖ్యఫలము (ముముక్షువు)లైనవారలు
యీ ప్రకారముగానున్న జీవేశ్వరస్వరూపము విచారించిన తరువాత ఇప్పుడు జీవేశ్వరస్వరూపమును విచారిస్తాను (యీ జీవేశ్వరస్వరూపవిచారమన్నది మూడో ప్రకరణము (శ్రీ ॥
యీశ్వరుడు జీవునికి ఉపభోగార్థమై అ నాత్మప్రపంచమును సృజియించిన ప్రకారము విచారిస్తాను (యీశ్వర శబ్దతన్మాత్రమైన యాకాశావచ్చిన్న (బ్రహ్మచైతన్య
మువలననున్ను (శబ్దగుణకాకాశమున్ను (ఆకా శావచ్చిన్న చైతన్యంవలననుండి (శబ్దస్పర్శగుణకవాయువున్ను (వాయువా వచ్చిన్న చైతన్యంవలననుండి (శబ్దస్పర్శరూపగు
ణకతేజస్సున్ను (తేజోవచ్చిన్న చైతన్యంవలననుండి (శబ్దస్పర్శరూపరసగుణకజలమున్ను (జలావచ్చిన్న చైతన్యంవలననుండి (శబ్దస్పర్శరూపరసగంధగుణకపృథ్విన్ని (ఆ నేటి సూ
క్ష్మభూతాలు ఉయిదున్ను (అపంచీకృతాలు అంయిపుట్టెను (యీ ఆకాశాదిపంచమహాభూతములు సత్వాంశలవల్ల (దిగ్వాతార్క ప్రచేతాశ్వి రూపమైన దేవతలు శ్రోత్రా

డాను। శ్రోత్ర త్వక్చక్షుస్సు జిహ్వా ఘ్రాణములనేటి జ్ఞానేంద్రియములైదున్ను పుట్టెను। సత్వాంశ సమిష్టి వల్లను ఇది చంద్ర వాచస్పతి రుద్ర క్షేత్రజ్ఞరూపమైన దేవతలతోకూడా
ను। మనోబుద్ధ్యహంకారచిత్తములనేటి అంతఃకరణచతుష్టయము పుట్టెను। ఆకాశాది పంచమహాభూతములయొక్క ప్రత్యేక రజోంశల వల్లనుంచి వహ్ని ఇంద్ర ఉపేంద్ర
మృత్యు ప్రజాపతి రూపమైన దేవతలతోకూడా వాక్పాణిపాదపాయూపస్థలనేటి కర్మేంద్రియాలైదున్ను రజోంశ సమిష్టి వల్లనుంచి ప్రాణాది పంచకమున్ను పుట్టె
ను। యీ పంచమహాభూతములయొక్క తమోంశ వల్లనుంచి కామ క్రోధాదులు మొదలయిన్ని తామసవృత్తులు పుట్టెను। యీ ఆకాశాది పంచమహాభూతములె పంచీకృతాలైనవై
స్థూలభూతములని చెప్పబడును। యీ పంచీకరణ ప్రకారము ఏమంటే ఆకాశాది పంచమహాభూతములున్ను ఒక్కొక్క భూతమును రెండేసి భాగములు చేసి రెండు
భాగములను నాల్గు భాగములుగా విభజించి మొదటి పెద్ద భాగములను విడిచి తక్కిన నాల్గు భూతముల చిన్న భాగములను ప్రతి భూతమునకు ఆయా భాగములు కూడి

౭౨

తైననుపాంచభూతకమైనపంచీకృతమైనస్థూలభూతములైనవిషయాలహింపంబడునుగలాచెదియుప్రకారమ్మువిచారించెదము (శబ్దగుణాకమైనఆకాశంయొక్కసఖండాగములొనున్న (బ్దశ
రూపరసగంధగుణాకమైనవాయుతేజోజలపృథివభాంశలనుసారిగింటుశకలాభికల్పితమునుపంచీకృతమైనస్థూలాకాశమువృత్తైనది(యు) యువరెనెశబ్దస్పర్శగుణాకమైనవాయువుయొక్క
సఖండాగములొనున్నగంధిరూపరసగంధగుణా కమైనఆకాశతేజోజలపృథివాంశలనుసారిగింటుశకలాభికల్పితేనుపం చీకరణామైనదైనశబ్దస్పర్శగుణాకమైనస్థూలవా
యువుపుట్టెను(యు)ప్రకారముగానెశబ్దస్ప ర్శరూపగుణాకమైనతేజస్సుయొక్కసఖండాగములొనున్నఆకాశవాయువు జలపృథివభాంశలనుసారిగింటుశకలాభికల్పితేను
పంచీకరణామైనదైనశబ్దస్పర్శరూపగుణాకమైనస్థూలతేజస్సుపుట్టెను(శబ్దస్పర్శరూపరసగుణాకమైనజలముయొక్కసఖండాగములొనున్నఆకాశవాయుతేజోపృథివభాంశలనుసారి
గింటుశకలాభికల్పితేనుపంచీకరణామైనదైనశబ్దస్పర్శరూపరసగుణాకమైనజలంపుట్టెను(శబ్దస్పర్శరూపరసగంధగుణాకమైనపృథివియొక్కసఖండాగములొనున్నఆకాశవాయుతేజో
జలాంశలనుసారిగింటుశకలాభికల్పితేనుపంచీకరణామైనదైనశబ్దస్పర్శరూపరసగంధగుణాకమైనస్థూలపృథివిపుట్టెను(యు)ప్రకారంగాపంచస్థూలభూతములుపుట్టెను(యు)పంచీ

సత్తవంతులైన వారలవలనైన భూతాంతరముల తరులనంత తపోమహా తపోలోకాదులనెడు ఆదిత్యలోకములున్న మహాలోకములు వరుణలోకము నైమిత్తికలోకము పాతాలోక్క సత్యలోకము మహాలోకాలనె

ఊటు ఊర్ధ్వలోకాలున్ను క్రిందరాయుడు జ్ఞానము ఉదయించి దలు భిన్నమైన చతుర్దశ భువనములు గర్భమునైనట్టి యీ పదునాల్గులోకములున్ను బ్రహ్మాండమునకు శిష్టాను బ్రహ్మాండము బ్రహ్మాండ సృష్టి అనగా

సు। ఆకాశమందు గంధర్వ నగరాదికములు వలెనను। పైని నక్షత్రయందు స్వప్న ప్రపంచము వలెనున్ను స్వప్న దృష్టములు వలెనున్ను దర్పణాదికము వలెనను। మిథ్యారూపములు గానే

సత్యమని తలచగూడదు। యీ ప్రపంచం అసత్యం। ఆ ప్రపంచము ప్రాణుల సృష్టిం దృష్టాంతమున్న అధిష్ఠానమింతుకాని (ముముక్షువు) యుగ సత్యమైన బ్రహ్మస్వరూపమును తెలిసి। అ

సత్యమైన ప్రపంచమందు అధిష్ఠానను విడిచి పరించవలెనని ఆ సత్య ప్రపంచ సృష్టిని విచారిస్తివి। యీ సృష్టి విచారము సాయుగాన ప్రకరణం (శ్లో॥) యీ బ్రహ్మాండానకు ఆవాహనాభం

తరాలయందు పరిపూర్ణమైనట్టి అధిష్ఠానమైన ప్రకాశమైనయట్టి ఆకాశము యీ దేశమందున్ను ద్వాదశ ఆదేశమందున్ను ఉండవేద నేతి। అది కార్యము తప శిక్షిదమున్న యీ కాలమందున్ను నా

౨౦

ది ఆకాలమందు నుండెడి వేదనెటులి కాలాకృత పరిచ్ఛేదము స్న్యాయావస్థావయందున్నది ఆవస్థావందు వేకంయున్నది అనెటువస్తుకృతపరిచ్ఛేదము స్నెక అపరిచ్ఛిన్నమై అనాది
రూపా అంతటానున్నది ఇంది పుణ్యపాపాలకై తనవెమె బ్రహ్మా ముక్ష అహువంటి బ్రహ్మాముసుతన్నగా తెలియజాలిన న్మకృతుడి వేదశాస్త్రపురాణాలాస్తురవె మెసమాప్తిగను కర్మయాజిత్వ దుష్కర్మపాశబద్ధు
డైవాదాస్వెప్పుగలవాన్నై సంసారతాపాతుర్తుడై శ్రీ కైదనపడి ప్రకారము చెప్పె ముడదేవతిరుపజ్ఞ నుపాదిబింపుదాలములలా సుపూర్వజున్మవందుననె నెప్పడనైపుంటుతనా
యుప్పుడు మనుష్యశరీరమును ధరియించినవా డనైయాదెహం త్రయప్రాణాదిసంభూతములుగానె నెప్పడనైప్రస్రింతునుమం ధరయాశరీరమువొందెను సురనరతిర్యగాదుల
లానుయుప్పడనుకానునానెయుజన్మమరణాబులాగాదిడొషదూషితమైనన శరీరంవలనవచ్చియుయాదుఃఖమెనాకు స్వభావమె వెకనొప్పితన్న షమైనసుఖమెస్వభావమెయా
పునైతైవాకృత్యుణామైనాను సుఖమును రొరుగనుజా గ్రత్కాలమందు నానావిధవ్యాపారం చేతను దుఃఖమునెఅనుభవిస్తున్నాను స్వప్నములు దుఃఖాన్ననుచెఖ్యవెతు క్రామ క్రోధాది

మూర్తులు అజ్ఞానముచేత విస్తారమైదు॥ ఏ పట్టుమున్నది వాటి జ్ఞానం సంపాదింపనున్నకవి గాదు ప్రకాశము కాయమవెకల కాయమై తిగిరింపద వెరన్నము॥ ఖ్యమునన్నపడి స్తున్నది పాపములు చేస్తాని
యూలచేస్తాని అన్నపు వంటి పాపమైతే నన్నవేదిస్తున్నది నేను రెసుపువనె వెకాన్న పారమును బొందుడు నేను వెళ్లి పాయమైన జీవ బ్రహ్మైక్య జ్ఞానము నాకే కన్నడు దొరుకుల నేనా జ్ఞాన
సాధనమైనవే మాడు ఉన్నయున్నదుల సాధింపల నేను ప్రాణి బ్రహ్మస్వరూపమును తెలిసి శాంతి బొందియున్నడు సుఖింతు నేను అని విచారించవలెను అంతర్యామము
చేతన్నాని శ్లోకములందై ఆత్మజ్ఞానార్థ రహస్యనె ఉత్త మాధికారికి జీవ బ్రహ్మైక్య జ్ఞానానకు సాధనము పంచకోశ విచారముగ న్న ఆ పంచకోశాలను విచారిస్తున్నారము॥
అన్నమయ ప్రాణమయ మనోమయ విజ్ఞానమయ ఆనందమయములనెటి పంచకోశములకు వివరం అన్నమయకోశమన గాను పృథివి వలన పుట్టిన స్త్రీ పురుష దేహములు॥
స్త్రీ పురుషులు ఆహారము ఆహారం రేతస్సు గాను రూపముగాను స్త్రీ పురుషునిందుండు శుక్లరూపముగానున్నపరిణామత్తనుల స్త్రీ పురుషులు ఆహారము ...

నపిడిపుత్ర్యయోర్నిమిత్తసంబంధేనచేసుకుంటేను అన్నమయమైన తద్బీజానబూరియోనిద్వారాన స్త్రీగర్భమందు ప్రవేశించి కొంతకాలమునకు త్రిధాతుస్థూలదేహాకార
మైనటువంటి పదార్థమాస క్రమముచేతను కరచరణాద్యవయవశరీరమైనట్టి బాల్యదశమాసమందుగాని పదార్థమానసమందుగాని జననమైనట్టి ఆదినముమొదలు ప్రవృద్ధిపొందిఉండి బాల్యాద్యాగమ
కాలాదిరూపితమైనయీస్థూలశరీరమే అన్నమయకోశము యీశరీరమునకు జ్ఞానకోశపరిశోధనము మలమూత్రగర్భము అపవిత్రము అమంగళము అనిత్య
౯౬ ముయిటువంటిశరీరమెటువంటిదనగా గ్రామతీర్థమందుండేవకోదికాత్రియుసంస్కారముచేతనుశుద్ధిపొందేరాజుభారాజు కాషదాదిసపాంభర్ంగదుకురాంటి ప్రగాదుబ
పచారరూపసంస్కారముచేతనుఅకాగుబ్లావణ్యాదికమునుసంపాదించుకొనుచుయీశరీరాపభాగమెపు రుహార్థమునిపామరులు క్షేమజావుండురుయివెకులైనవారన్నయీ
అన్నమయకోశముకామునామమనివిచారించవలెనువిచారించిప్రకారముచెప్పెము పూర్వజన్మమందుపుణ్యపాపాయిచెజువుండగాయిప్పుడుసుఖదుఃఖాలనుఅనుభవిస్తు

న్నారము శిరస్సు కుకవేతస్సువెనక కుబేర శిరము కంటె వేరైతానైవుండెను (యుప్పుడు కృష్ణుడు) న్నాను (ముందర యిప్పుడు (ఫ) శాపము వలన స్వర్గ నరకముల ననుభవించగా గవ్వాన్నాన
శిరస్సు కుకవాతను (ముందర తానైవుండగ వినినట్టుగా ను ఆశక్త స్వాదిగనకనుస్న (ఘా)టపర్వము నాశవిషయ వ్యాలాలంబుందున్నా శిరము కంటెను తాను వేర్పాతానైయుదాహిక చూపు వెనక నైపు
నైపు స్కందుడు బాతను స్వాద రోహాశ్వైదసర్పవు కవచా (ఘా)డు చేతను సస్తించి) వారెంతు శిరము తానుగా రానుపకడిగా ధరి విచారించి నవాడేవి వేశ్ర (నాకమూండయం నాఫ)
న్నకం ఆస్నటిగా శిరము నిండు రుకచేతను(ఆశ శిరము కంటెను తానువక్కలుబక బెడటుబి ఆప్తవేశాలు స్పష్టముగనకనుస్నా యూశ శిరము కంటెను వేశ్యారయా శ శిరమునన
కుఅధిష్ఠానే స్వైయ్యరూ శశిరపద్ధి స్వాలకును సాక్షి స్వారయా శశిరా నకలులాపలా వెలుపలానిండివ స్నఘువంటు (ష్కిరా శేతానుగా ని శశిరముతానుగా నుఅధి స్వైశశిరాలు చ్చి
స్మరనైనారా బూచిదుల యందుండువవెను కర్మా దీనముగానుశాయు (గ్గా)హచ్చు నను (వచ్చు) నను (వేటుతా నను సాకుసమ్మంధ మెవేదు (యప్పుడు కృష్ణనైను సాక్షిస్వైసనవ (స్నానా నమా (యుండన

శశ్విధి వారించుకొని (యోగ శిరమందు శా (స్త్ర) యవైశ్వకరూపమైన ముణుపటు ద్విబిధరూపైన నమెంచివేసుకొని (సుషుమ్న) మెలంతము నన్నదివ చషు నన్ను (పురశొప రూపము నన్న
అయుగను న్నుపదిర్ధముగా కుండా నకొనమాడు లకు అవకాశ మేయుక సర్వదా ఆత్మవిచారము చేసిన వాడే (పు)రుషుడు అగునే ॥ (ప్రాణ)ము యుక్తాన మున్నగా ను (వాక్యని పాదమైన
యాపస్థిరూపమైన అయుదుకర్మం (క్రి)యలతో నుకూడిన (ప్రాణా)పానవ్యానోదాన సమానాత్మకమైన (ప్రాణ)ము అంతయును అ(న్న) మయమని ఇంద్రియాణ్ణమయము యందున్ను యు (ప్రా)ణ
మెతావమనుకుని (ప్రాణి)శబ్ద స్పర్శకు అన్నాదినే వచే సుకుంచూచొ దృష్టివి పానపరిపూర్ణార్థ మెచ్చిరుహార్థకుని (శ్ర)వణ అద్భుతులు సం స్పృశం బినప్పుడుకి క్రియిపెకతమైన వారలు పాలు తిత్రిలో వా
యుపు (వాను కొన జ్ఞాన శిరములో (ప్రాణా)వాయువు) లాను కొన నివిచారించవలెను (ప్రాణ)మనేటి అంతరంకచాపతను (ప్రాణ)ము యునికంటే తాను వేశాడు ప్రష్టము (వాహాన్ని (క్రి)యె (దృ)ష్టి పలు (ప్ర
జాపతి రూపమైన అయుదు అధిదేవతలు చాపతను (త్రిశిపమైన వాక్యాని పాదపాయుపస్థల రూపమయిన అయుదు అధి(దే)వత్యము (వచనదానగమన విసర్గానందవిషయము అయిన అయిదు అధి

భూపములందుండు ప్రవర్తించినట్టి యుక్తిని దక్షత్తి పాపాదిధర్మమైన ప్రాణవాయువు శరీరమందు సంచరించినట్టి యుక్తిని ద్రష్టరూపమై నేను ప్రవర్తించినవాడను గాను సంచరించినవాడను
గాను యీ ప్రాణమయకోశము తాను సాక్షి సమంధమె నెరుద్దె శిశులోపలక్షించెడు వ్యవహారమైన అతిశీక్ష సాక్షిమైతత్వ ప్రకాశరూపుడను నేను అది సర్వదా ఆత్మవిచారము చేసినవాడే
విద్వాంసుడు శ్లో॥ మనోమయకోశమగా నః శ్రోత్రాదిజ్ఞానేంద్రియయుక్తమైన మనస్సని సుఖదుఃఖ ఇదికర్తృత్వ యుచ్చాహంకర్త్రియుక్తము మనస్సు అయి సంకల్పరూ
పశ్యైన సాభాసాంతఃకరణవృత్తినైషమేవ నోమయకోశము యీమనస్సను ప్రాణమయును ఆశ్రయిస్తావుండుదస్సును యీమనోమయము నెడుతాను అనుకొంటిని
షెనదుఃఖిని అని భ్రాంతిబొందె స్త్రీ అన్నపానాదివిషయములు భోగములచేత సుఖత్వాలు సుఖములను సంపాదించుకొంచు సంచరించినట్టి యుక్తిని వివేకులు నామనస్సనెందు
సుకదాతనుయీ మనోమయుయు నికంటెనేను వేర్కుగాంచి చారింతురు చంద్రుడు అనే అధిదేవతచేత ప్రేరింపబడెనదే మనస్సను అనే అధిబాత్మము మంతపవ్ మనే అది హాతమం

ఢు ప్రవర్తించుకొంచూ। కర్మాదినములగా నున్న సుఖదుఃఖాదులను అనుభవించినప్పుడు జీవుండనియు। అధ్యాత్మాది త్రయముకంటె నున్న। అతీతుండై భావాభావములు లేనివాండై
యున్నాండై। అచలుండై సాక్షిచైతన్య ప్రకాశరూపుండను గాక్షీదీని తెలిసిన నాకు సంబంధమే లేదని సర్వదా ఆత్మవిచారము చేసిన వాండే విద్వద్వరుండు। శ్లో॥ ౧౧ వి
జ్ఞానమయకోశమనగా నను। శ్రోత్రత్వక్చక్షు రసన ఘ్రాణరూపమైన జ్ఞానేంద్రియములతో కూడుకున్నదై కర్తృత్వ భోక్తృత్వాదిధర్మకమై పరలోక
గమనాగమన సమర్థమునై నిశ్చయరూపమైన నాన్తఃకరణవృత్తివిశేషమే విజ్ఞానమయకోశము। ఆ విజ్ఞానమయుండు మనోమయునకు పూర్వ
చుకున్నవుండును। యీ విజ్ఞానమయుండే నానుక్షణంబు దుల్లైనవారలు సంచరించినప్పుడు జీవుండని ఆనెంతురు కర్తృత్వమునుయీ విజ్ఞానమయునకంటె నుత్తానుభవస్థము।
దిశాదికార్యప్రచేతోశ్వాత్మరూపమైన ఆయిదు అధిదేవతలచేత ప్రేరితమై। శ్రోత్రత్వక్చక్షురసన ఘ్రాణములనెడి ఆయిదు అధ్యాత్మములున్ను శబ్దస్పర్శరూపరసగ

యితవు ప్రాప్తములనేటి ఆయిదు అధిభూతములందు ప్రవర్తించె నాగా నిత్యావచ్ఛతి అనే అధిదేవత చేతను ప్రేరితమైన నేత్రబుద్ధి అనే అధ్యాత్మ బాధకమే మనేటి అధిభూత
ముందు ప్రవర్తించుకొంచూ ఇయి జ్ఞానేంద్రియ వ్యాపారములను కృష్యాది వాణిక వ్యాపారములను చెసుకొంచు ప్రేతప్తులు భోక్తయైన ప్రతులిప్తానై నశిష్టులు డను గన్య యుక్త
డానున్న ప్రవర్తించిన వాడనుగాను ఆకర్త నుల భోక్త నున్న యీ బుద్ధి లాపలాం వెలపలా భింజి బుద్ధ్యాది సమస్త నకు సాక్షి చైతన్యరూపుడనై న్నయీ బు
ద్ధ్యాదికములనే నుగాను నాదిగా దని సర్వ దా విచారించుచు జ్ఞాన ఫలము ప్రాణమయుమనోమయంగంగ జ్ఞానమయ ములనేటి యీ మూడు కోశములు గూడి
సూక్ష్మశరీరము అనె పించెడును యీ సూక్ష్మశరీరానకు ప్రధానముగ్నైన జ్ఞానకార్యమైన అంతఃకరణజ్యో పాధి అయి అంతఃకరణానకు మనసు న్ను బుద్ధి చిత్తము న్ను
అహంకారము న్ను అనే నాలుగ్ని అవయవములు మనో బుద్ధి వ్యాపారములు ఆత్మకు లేటవదని చెప్పె ఇది అహవనే నెపిత్తాహంకారధర్మములు న్ను ఆత్మకు అంటవు క్షే ప్రజ్ఞ

నిఅధిదేవతచాతను ప్రేరితమైన దైహిత్రమునే అధ్యాత్మము ముంతమునే అధిభూతమందు ప్రవర్తించినాగాని జ్ఞానరు ప్రేరణకు అధిదేవతచేతను ప్రేరింపబడిన దైర్యరు హంకారమునకు అధ్యా
త్మము అహంకర్తవ్యమునే అధిభూతమునందు ప్రవర్తించినాగాని యీ అధ్యాత్మాదిభేదశక్త్యైన ప్రపంచానకు ద్రష్టయైనవాడనై అసంగుడనే సాక్షి యయున్నట్టియుండెడి శ్రోత్రసచిప్రపం
చముతోను సాక్షిసంబంధము లేదని విచారించి చినవాడు విద్వద్వరుడు ఆనందమయకోశమనగాను జాగ్రత్స్వ ప్నములను గ్రహించేటివాని పొందిన అయిన
అంతఃకరణమును పనయుండు లీనముగాను చేసుకొని అవిద్యావిపృతము సుషుప్తి దినబద్ధాల చాతపలుకబడియుసా ఖానుభవజ్ఞానమే ఆనందమయకోశము
లేశాకారణదేహము నిసంకేతము యీ అజ్ఞానము విజ్ఞానాదిశబ్దార్థకోశాలకు ఉపాదానముగనక యీ అజ్ఞానము యినిస్వరూపమునను అజ్ఞానమే ఆత్మ అనుకున్నిట్టా మును అజ్ఞా
డనుమూఢుడను అహంభ్రమగా మూఢులైనవారలు బాహ్యప్రాంతాన్ని అహంపరిపరరతము నుండురుగనక సంసారపాశబద్ధులై బహుప్పటయు వివేకులు యీ ఆనందమయుని

కహొసము తన్నెఱుగానిచి చూకుండిబిజ్ఞాపాం పశ్చిమంతరాంతరయందు పరిపూర్ణమైన సాక్షిచైతన్య (ప్రకాశరూపు)డను గానిబ్బాను అజ్ఞానరూపుడను గాను (శ్రీకృష్ణపా
దము నుపుండెను అశాపరితైతుపాడు చీకటియగాలాగున నైపరిస్థిడాం అభూవకైనాయు జ్ఞానము చెంటయునవుండెను అన్నయుకుక సర్వధారాధారము గాను నెట్టుకు తాను
అజ్ఞానము కంటె నవవైతె అజ్ఞానము పరితైతుటి వాండును గాంశితరిదియుచెడుటు అజ్ఞానము తానుగానుకునిగాడు (ప్రేమా రూపస్తైర్యారాహాలవు (ప్రకాశరూపస్తైన
అజిపరిపూర్ణైఅంటు (ప్రకాశించినట్టి సుఘటప్రాప్తి దికము అజ్ఞానపమొన్నను నజ్ఞాన స్వరూపమైన అభిష్ఠానమాత్ర (ప్రకాశ తానుకల్పితనబంధము చేత (ప్రకాశించినను
ఘటప్రాప్తిదికమునుంచిపెచినతరువాత నుంచుమిన్నియు రుగకను ఘంగా ఇ (స్త్రవారియువిన నిస్సరణాయాం నురెయ్యిదితెవియుచెదుము నన్నో అపుడంటుని రాదరణాబి ప్టానాత్న (ప్రకా
శైవాశ్రమగానా తనచేత తెలియుచెడుటు అజ్ఞానపత్యారాదియుతానుగా ను (తనకేవ ఇటుజోను సంబంధము వెదవి (సాంపదానచిత్తుంట్టై సర్వదా విచారించినవాడె విర్భర్బరుడై అన్నయుంయు రాదె

౨౭

ఆనందమయుడాంతః పంచకోశస్వరూపమును వేఱుగా విచారించి (యీకోశాలలోనుటానే స్ఫూర్తనుంకానుల్ఛేంటు తానుగాకుసంచ్చండమువేదశాయీకోశాలకులూపులావెలప
లాభింత్రింయుండి (ఆసంగమైతృప్తి కారమైకునాటు స్థమైనముసెూరా గవిపుయామైనసాక్షిచైత స్వ(ప్రకాశరూప (ప్రత్యగాత్మను నేను (అని విచారించుకుల స్వశుద్ధ జీవు నిత్యస
రావిభిన్నానపరిపూర్ణ (బ్రహ్మాముహాను వికల్పనాయూత్కారములభించునని (వేదశా(స్త్ర)రాణాములుచెప్పుచు స్వవిగనకు అందుకుసాధారణముగా
నుపంచకోశవిచారము అయిదో (ప్రకరణ ముగ్దే (యీనశుద్ధజీవు నిత్యశుద్ధ (బ్రహ్మముకు నత్తభేదమునితెలిస్తేను నరకమునివేదశా(స్త్ర)రాణాదులుచెప్పు
చు స్వవిగనక అభేదమునితెలియువలెను (యీజీవునికైగూర్చి (శ్రో(త్రు)జునబాపైబినా నరా (ప్రాయము (శివ) (బ్రహ్మాపై తిరునిఉపదేశమహావాక్యరూపముగాను న్నానే నె (బ్ర
హ్మా మైత్రినని అనుభవమహావాక్యరూపముగాను స్నచెప్పుచునాన్నిదిగనక (జీవ (బ్రహ్మైక్యానుభవము యిద్దిము (ఆజీవ (బ్రహ్మా) కుల ముసుతెలివైయుండుకువుశిష్యసాధ

నముపైన భావనాభేదములను విచారిస్తున్నారము (ప్రాజ్ఞాభిమానియైన వ్యష్టి జ్ఞానము న్ను (ఈశ్వరాభిమానియైన సమష్టి జ్ఞానము న్ను (అభేదముగా నున్న (వ్యష్టి సమష్టులు
ఏకత్వముగా నున్న (విచారించి భావించినా· ఈశ్వరుడే పెద్దంచి (ఆ రెంటికిని సాక్షి (ప్రకాశమాత్రముగా నే విచారించి (ఆ సాక్షియే తన్నుగా భావించుట జీవేశ్వరైక్యానుసం
ధానము (తైజసాభిమానియైన వ్యష్టి సూ క్ష్మశరీరము న్ను హిరణ్యగర్భాభిమానియైన సమష్టి సూక్ష్మశరీరము న్ను అభేదముగా నున్న (వ్యష్టి సమష్టులు రెంటికిని
తాను సాక్షి (ప్రకాశమని భావించుట తైజ సహిరణ్యగర్భైకత్వానుసంధానము (విశ్వాభిమానియైన వ్యష్టి స్థూల శరీ రము న్ను (విరాట్టభిమానియైన సమష్టి స్థూ
లశరీరము న్ను అభేదముగా నే విచారించి సమష్టి వ్యష్టులకు భేదము లేకుండా నున్నదని తెలిసి (వా· ఈశ్వరుడే పెద్దంచి ఆ రెంటికి సాక్షి (ప్రకాశమాత్రముగా నుండిన విచారించుట విశ్వవిరాట్టైక్యా
నుసంధానము (ప్రాజ్ఞాది (ప్రతియానేకులు యావత్ విరాడ (త్రయము తాను అవిక్య భావన పరిపక్వమైతేను (వ్యష్టి సమష్టుల త్రిపై నాత్మ ముంచా తనయందు రహితము (ఫా సె

బ్రహ్మాహమని అనుభవము వచ్చెనను అధిగనక వయిముక్తునివలెనే వాలుగ్రియో ప్రకారముగా చారించుకొనవలెనని భావనాభేదమును విచారిస్తాడు యిభావనాచే
దవిచారము అనే ప్రకరణము ॥ శ్లో ॥ యో సాధనములచేతలక్షించేటి జ్ఞానమును విచారిస్తున్నారము చక్షురాది పంచేంద్రియములచేతను తెలియబడేటి బ్రహ్మాండరూపశ
రీరమును తెలిసేటి తాను యొవచక్షురాది పంచేంద్రియములచేతను తెలియబడేటి బ్రహ్మాండమును తెలిసేటివాడను గాని పనకుంటు నపకై మరితెలిసేటివాడు
నేకాని తెలిసి తెలియబడేటి బ్రహ్మాండబ్రహ్మాండములను దేవిదికరూపములుగానే తెలిసి నామరూపాలను అబద్ధముగా నిశ్చయించి అబద్ధములు యాని బద్ధి లేని బద్ధిలో
అబద్ధములు స్వభావాని అబద్ధములు నిబద్ధిగానే తెలిసి నిబద్ధియో అబద్ధము నేకుండా నిశ్చయించి నిబద్ధిత స్వగా నిబద్ధించుకొనుటు నిబద్ధిజ్ఞానము పంచకోశసాక్షి చైతన్య ప్రకాశకు
ప్రత్యగాత్మ అనే పంచభూతసాక్షి చైతన్య ప్రకాశకు బ్రహ్మము నిర్లిప్తకేతమా ప్రముగనక ప్రపంచకోశాలను పంచభూతాలను మిథ్యగా తెలిసి వాయువి అప్పుడు బ్రహ్మ

రెంటికిన్నా త్రిచైతన్య ప్రకాశమను తన్ని గా పేసుటజోత్స్నకో బ్రహ్మ గా గాదెయు నుంటు యుగచ్చే వహామాంత్ములను వేసినగాని విచారించి చింతించి విధాయించినట్టి రూప శ్రేష్ఠ సకల దేవా
ది యుగాది సంఘాతకా పమైన బండాండాశ్య నా త్రిచైతన్య ప్రకాశ రత్న నతానే శుంత స్వాతిక సంఖ్యాతరు నుపమైన బ్రహ్మాండా శకల న్నినా త్రి ప్రకాశ నుత్రి కాన్పి నుచ్చవరూ
పము గా చెప్పె బ్రహ్మ ప్రకాశ ప్రతిఫలనవి | శిష్టమైన నర్భ ప్రధానము గా ను ప్రపంచ నభి న్న బ్రహ్మ చైతన్య ప్రకాశమయు | దుచిత్ర ము ప్రపంచోడాతప మధ్య నిత్రిత్ర
— శివకళోకళా త్రపము త్రా ఏకశ్చం తమైన ఇటి అ | ధిష్ఠాన బ్రహ్మమై ప్రకాశ తాను ఏకశ్చం తమై కుదురుటు సమబ్జాన | ముచి చారించినా విచారించక నాన్నను నేను
బ్రహ్మమునని విచారించి నా విచారించక నాన్నను నారుండు దృష్టాది బ్రహ్మాండాంత ప్రపంచము కల్పితము నెలు నుంటు నా త్రసాకారము లక్షణ మ్నములు శుద్ధ బ్రహ్మమైన
టి విహ్నా ము కల్పి పా సనలు చె చిత్రసుద్ధి సంపాదించు కొని యుండా కృత్తమా మానసన్నాదిదర్భ సనలు చేసినట్టి రూప శ్రేష్ఠ సకల కదవరి జన్మ ముందు ఇటువంటు జీవ బ్రహ్మై

కలజ్ఞానము లభించును। జ్ఞానస్వరూపము విచారింపవలెను। స్వరూపవిచారము నిశ్చయించెదెం ప్రకరణము ॥ శ్రీ ॥ ఏ కాలము శ్రవణమనన నిదిధ్యా
సనముల్ జ్ఞానము చెప్పి అధికారులున్న బ్రహ్మసాక్షాత్కారము వెక। సంసారబద్ధులై యుండగాను శ్రవణాదులు జ్ఞానసాధనము నింటు ము వెవె నష్టమవెనంటాను। వారికి వాసనా
క్షయం వెదు మనకనుత్రీ ప్రమముగాను జ్ఞా నముపుట్టి దశిశాం ప్రముచెప్పగాను। సహాకారిరత్నునవాసనాక్షయము ను విచారిస్తున్నారము। ఏకాంతకాలము ఆత్మ
విచారము చెవినాగాన్నాన్న। కొన్నాళ్ళి త్రముబంధుండుపూర్వకర్మవాసనావశముచేతనావ క్రొత్తలాంఛనందావము నగర్వలౌకవాసనాను ప్రవాసనాదేహ
వాసనాభిరూపమై నట్టి ఇహలౌకవాసనలున్న అవివెకపూర్వకముగానున్నై లౌపరలౌకవాసనలున్న విస్తారముగా ఉన్నట్టాయున లయింపకష్టపడ్డాను ప్రజ్ఞానంత్తి

యుండుకుదరదు బ్రహ్మాండపరమందుకుందురును బుద్ధిమాంద్యము న్నుసత్కర్మము న్నొపర్చి యురుడురా గ్రహముఁన్న అని వివేకసమానాధికరణమైన సూత్రార్థ గ్రాహకమైన
కుశలత ప్రదక్షిణ విశిష్ట రుచి త్రైష్ణుడు యీకామంబి చిత్రదాహములకు త్రికారము సాత్రము చేతను న్న సత్పురుష సమాగము చేతను న్నవేతుకాంక్ష అవిత్రదాహాలను అ
గొంటు కానైన నాశిద్ధకాలము సత్కార వై విశిష్టమైన అక్రమదోషము అవిద్యాభివర్తనకమైన ప్రతిబంధక న్నాస్తాత్యా రము నుయుప్పుడే సంపాదించి పెట్టును అవి
త్రాలకు అనిపించెరుపు చెప్పెముఖ్య గాణ బ్ర హ్మప్రకాశరూపుడైన నాయందు భూశ్య భోగ్య భోగరూపమైన ప్రపం చమంతా బుద్ధి అయినప్పుడు భోగరూప
మైన కామము చేతను భోగాలసంతాపంపరుచు సాంగ్ర విత్రమా పరాజ్ఞ సందేహ దృష్టి చెపను సుఖపడుము నిత్యమును అపలాలన చెవి వివేకశ్రేష్ఠ చెతను విషయుదోషదర్శనే
ముచేతనున్నా సంకల్పము లాలను గావచ్చే కావము నౌ బడ వెముత్తి కామహాతుకుల కాకవున్నా డెకడ పెరుగును మూర్తి సాధ్యాలవశీరమందు వల్లాధుయున్న సూత్రకర్త

రమందుకామాదివాసనలున్న కారణశరీరమందు వేదాఖ్యాదులున్న స్థైటనుశప్పవ్వులు (దవా ప్పసర్వవ్యాప్తికాదులున్న అపరిమితమైన దుఃఖసాధనములు యీశరీరత్రయము
మునున్నాడుః ఖక్కెపెట్టుచేవృందగానున్న చిత్రవలా (బాంధబుద్ధిరూపమైన క్రోధముచేతప్పకుపుమిదిజమాత్రముగాక యున్నదుః ఖసాధనములతోనుయున్న అవిషప్ప
నుః అన్నిన్నిని శుచంపెమనివచ్చెటువిగాన్నవా కేకత్రైనాశకుచెప్పనట్లువచ్చెదికారణాన్నివారించుకొమ్మని అనేకవ్విటుక స్తంభములయందు ప్రతిఫలించినశకాకము
ఉ ప్రతిబింబములతోనుకలుబారంచబాతే ను (యూకముకవ్వినట్లు (సత్ప్రాంపః కరణములందుందు ప్రతిఫలించిఫ్రానార్ ముగా ప్రకాశిస్తూను న్నానెనునా ప్రతి
బింబములయన్నబిటవ్వులతోనుకలుబారంచబాతెనుతప్పదిన్నలుశప్పరాఅగ్నిగ్నిపరి క్రోధమునువిడిచి (శత్రుమిత్రాదులయందున్నవక్రవసత్యవనెవ్వందజూచుకొనిశాంతి
బూంధిరిసనగా చిత్రమునుకుదుచూసకుంన క్రోధమునుల అణచినవాన్ని అగ్నిశ్రీపదాడనాదులచేపఅనలములుపన్నదుఃఖక్కెపెట్టితెను (ప్రారబ్ధకర్మయమాయనను కొన్ని ప్రసాద

రూపమై నక్షత్రములు గలవాడై పరమశివుడు (రూపవత్ప్రసన్న) సంపాదించిన సుఖమొక్క మొకానొక సుఖము లేదని విచారించియుద్ధ చక్రాలాభము చేత దేహాభిమానమును చేసుకొన్న (సకా
మ్యలాభము చేత సంతోషము చేతను లాభములను అణచిన వాడై అధికను (సర్వభూతములయందున్న ఏకాత్మభావన చేతను (ప్రపంచం మిథ్య) అభావన చేతను లన్ని (ఇం ద్రావ
మానములు చేత దుఃఖమును (పొ)మొప్పవె సుఖము లాగుండెటన్ని భించిరాతన శరీరమందున్న (ఇం)భించి పరుని శరీరమం దున్నవన్ని ఆత్మ (ప్రకాశ పూర్ణములుగాని)
స్థితి గన్న (ఇం)ద్రావమానాలు చెరాకార నాశరీరము అవ్యక్తము గన్న (ఇం)ద్రకు లవిషంతు మొకాదు నా స్థూలశరీరమైతే పరుండి (ప్రత్యక్ష)మొకాదు (సర్వప్రకాశము
లచేతనుయి సర్వాల శరీరానకే (ఇం)ద్రావమానాయి చెప్పవలెను (యీ)సశరీరమైతేను ముమ్ముక్షులైన మనము నన్ని అనేక దాపదుష్టాల నిన్ని సర్వదుఃఖాలందు ముఖ్యాద్రావమా
నాయుచెప్పు నన్నిరముఖ(గ)నకల అవ్వయున్న నిద్రావమానాయి చేస్తే సపాంయుమక్షి వేరించుకొన్న దాశ్రీ అందు లదుఃఖాముంయాల వచ్చి) సు(సర్వదేవతా (సార్వశ్రీ)ములయ్యి నివదిష్టు

౬౨

వులునైన వైష్ణవాదులచేత్తను న్నాదేవతలయొను పరస్పరము న్నాత్మనులలొను బ్రుహులులొను న్నాభిందాదవమానరయు పొందినారనిశ్చ విస్మలితిప్ప రానాదులు చెప్పగావిని మనము
రాముడు వెళ్ళ అనిచిత్తానె లాలనచేసుకున్నవాడె సంభి తనకంటె అధికులనిచెత భాగము నుభావించు కుల నిర్బిదా బద్ధ నాదివు రరూపమై నగర్వమును అణచవవెను పురుష శ్రేష్ఠులైన
శ్రీరాములువారల అనుగ్రాయముచే జివానికి చంపెననిన్ని సర్వలోకమాతలైన నశిత్తాదేవి రావణాస్త్ర హామందున్నుండెనని న్నిరాజులవంటి వారలు అబద్ధాలు ఆడెననిం
న్ని విచారించి తన్నులోకులు అంతా మెచ్చెటు ట్టుగాతిరగవెనన్న అభినవెశరూపమై నలోకవాసనను తెజవేసుకున్నవా డెవివెకి భరద్వాజులు మూర్ఖులు పురుషహా
యుషనులుచదివినా గానిన్ని చదువు బుద్ధిశివెకపదార్థ వనసనముచేత కష్టిస్నాపుండగా ను న్నాయుంగ్నడు చూచిదయుపట్టి బ్రహ్మవిద్యను బొంధించెనని న్ని మఱిన్ని వొకబుజపవు
స్త్రివిద్యలనుచదివిప్పు స్త్ర్యకశారము వొనుకుంవి వస్త్రావుండగా ను వొక్క బ్రహ్మనిష్ఠుమాంచిబర్భు మోసగాడెరని షొబ్బి పాపముచేసెను అప్పుస్తకముల మోపులు సముద్ర

ములు శాంతాదినైన (బ్రహ్మవిద్య)ను సంపాదించుటకు నిశ్చయించెనని శ్రీమచ్ఛంకరాచార్యుడనే (బ్రాహ్మణుడు) అనుష్ఠానవు సనముచేత దహోవితపాపములు బలిగియుండుటకు నిశ్చయపడుతూవున్నంత
గాను(రుక్షువనే (బ్రహ్మనిష్ఠు)మాచిదయుపది(ముఖుడు ఆవహాయు (బ్రహ్మోపదేశంచేసి తరింపచేసెనని శ్రీవేదవ్యాస (స్తుతి) రాజోదుయిచెప్పి గా విశితెలిశి(శిష్యబాలములు బజికడ పెర శైవము(
దిష్టా నవహాగమును సంపాదించిపెట్టినవిద్య వ కృపావిద్య గాక(వచ్చె)టియాతను(వు) ల్యుచరు(వు)లుయుహాయిఅదివిచారింతుకా ఈసరార్థ(బా ద్రానుష్ఠానవు(సనరూపమైన(నా
(త్రివా)ణసనము నిత్యాలమచేశాన వాణాకరెముడు: ఖ్యముశాకెదు(ఆత్మ)విపు)కు ద్దెడు(శశిరమై తెనుముల(ముశా(త్రగతమునుగనక(అ తుంత అపవి(త్రము నృముశము నృ(త్రి)ముంగ
శముస్నాన వరంత్రములవగ్గినుంచి(క్రి)ములమూ(త్ర)ము లు(ప్రవి)త్రాటిండగాను(కడగనెక(ర)ముగాకని) నృష్టుడు(తిరిగితిరిగి)(బ్రహ్మ)రుడయుచేడివూ(త్ర)ముగాక(రెకుని)గం గాతిర్ణ(శా)
నముచేప్పనైనా(యుంప్ర)నాల(గ్రా)రచుతీర్థ(ప్రా)క్ష గౌచేపనైనా ఇతిశెళ్ళద్దెవెరు(యూనిశరాధివములముచేపను(ఆతీర్థ)ము అపవి(త్ర)మై మా(త్ర)ముగాకశశిరముశుద్ధిమునవిగ్గి గాదా(

యాశ్శరీరమును ధరించుచున్నాడని తలంచునది స్వహువంటుటచిదాభాసరూపమైనజీవుడియైయారోపసిద్ధి అంటుచుందని చెప్పుదామంటే మూలకప్ప కౌరవ క్రియారూపమైన ప్రపంచము
అంతానున కర్తృత్వ నైసర్గికంబైయుండు బుద్ధిగనక౹ యుండు కలుక తత్కార్యమైన శుద్ధినెఱు నిష్ప్రపాదము పుట్టినదని దుఃఖము నిశ్చయ౹ విచారణ ప్రత్యయచేతను యుపాసా ప్రవాస సాధకములు సంచితం
బినవాడే కీర్తి రుదు౹ వాంతమైపుత్రేష్టము నబమైన పర్యాభులుఖ్యాతుండున శరీరమందు పున్నప్పుడు౹ యూనిస్తెపదార్థమై లించగలము౹ పదార్థ దుఃఖమునిని వెళ్ళించుకుని సాపదా
శ్రీ దానదరూపమైన నాళికదేహాన్నా సనఖనుత్రి జావేసు కొన్నవాడేసు సంధి౹ యాలోకములవనే నైవ రయోకములు క్రియలన్నపులు౹ సాంతియ్యమువులు అమంగళములు వ్యర్థా
సూరియపినాకాదిదోషదుష్టములుగనక౹ వాటినికొనసంచితములను పరితాపపెట్టి కొనక౹ మోక్షమునై ఆపద్ఘించవలెనని వేదశాస్త్రపురాణాదులు చెప్పినది౹ ఆపరలోకములను ఆ
శించియుండు దుఃఖపడవలెనని విచారము చేత ఆపరలోకవాసనాజాలమును పరిహరించిన వాడే పరమునుసంధి౹ యుపలవనే నొప్పుడు వాసనైస్వప్న ద్రష్టవన్మై పైను అప్పుడు

ఆహారనకు ప్రతి క్రియా చేయుటకు గాని ప్రియము నకు రుక్మిణి కాని సర్వదా పారము నన్నా పొంటము నన్ను ఆశ్రయించు ఆత్మార్థము గనక ఉంపటను వ్యాప్తి నిత్య ఉయుంద ఉపసం
హారించుకుంటి అత్యధిక్యాన్ని రెస్ట్రసద్గురు పాదా త్రయము చెప్పి న్యాస్ర చారయు శ్వర ప్రసాద సంపన్నుడైయు ధ్యాత ప్రవాహ దుయి చేసిన వాద్ర ప్రాచార్యా పదేశము చా
తను నా స్త్రసచారము గా ఉపదేశించు కృతులచే పను సర్వ సాక్షి రెస్ట సంప్రత్రు ఏకాకుచైత చు ప్రకారరూప సేగా తెలుసు కు శిష్య కవేరు గా కల్పించె దివ్య శ్రీ మా
త్రకవైశవిశ్వ మంతా నను సంపుటి దారవైపన యుందు కల్పిత వైన దర్శతెలుయు యాకల్పిత వైసర్వ స్వా నకు ద్రష్ట నైన నైన నెప రమార్థస్వరూపము నుఆశ్రయించు చుక్కే
సియుదిల్పించటాన సైపెలస్త్రేలాన బ్రహ్మము బ్రహ్మమేతాన శ్రీపరంపర తాదాత్మ్యము నను అనుభవించి ఆయనను భవము నుతనయుందేత న్యాగా ప్రపంచా పన చెసుకొంది ఆది లాప
మునుమైతనప్రకార రూపమైన తన్నాశాని అఖండ బ్రహ్మమైతన ప్రకారరూపుడై వెయుంగు వాడలు బ్రహ్మవిద్వరుడు జీవన్ముక్తుడు తరము వెలాస్రాప సాదు ఉ

ధ్యాయిందులసంశయము మనెదు । యింత ద్రియసనుకసవ్వాసనాక్షయము కారణము శివాసనాక్షయము నదివాతిస్ఫుటయింది వాసనాక్షయప్రకరణంతెల్సిదాని సంప్ర
జ్ఞాతముక్తి । జీవన్ముక్తిస్వరూపము విచారిస్తె నాగరము । ప్రతిగఢిన బ్రహ్మత్వసాక్షాత్కారసంపన్నుండై । వర్ణాశ్రమధర్మాచారశాస్త్రకాలాదులను విడిచి । బ్రహ్మమం
దు విశ్రాంతిజెందెటట్టుగానను విశ్రమును ఉపలాలన చెళ్లిశాంతి చాంధించుకొని ద్వైతప్రపంచకుడుగాఢా ... దృష్టిచేతను విషయాసక్తి వడలిక పుడై । ప్రబ
ల ప్రారబ్ధాధీన శరీరవృత్తిపుండయునానికైనా ... హుండై ప్రాజ్ఞానందాత్మస్వరూపదృష్టిచేతను నితివిసత్యుండై । అంతస్సుఖుడై । అంతరారాముడై । అంత ప్రకాశుండై । ఆత్మ
రతుడై । ఆత్మతృప్తుడై । ఆత్మసంతుష్టుడై । దూరికృత దురితక్రియాయుక్తుడై । ప్రశాంతచిత్తుడై । జితేంద్రియుడై । కలితకళితుడై । ప్రకాశిస్తావ ఛ్చాందంజీవన్ముక్తుడు । యి

జీవన్ముక్తుడు ప్రబల ప్రారబ్ధవశముచేత ప్రాప్త ప్రమదముతో స్వాత్మయందు పరత్వముయు కామక్రోధ ఇందా స్తుతి మానావమాన ఆనాదర కృత్రిమ ప్రవాహ రూపములచేతను
స్వప్న ప్రసక్తమగు దేహాదుల స్మరుడు: ఇట్టి సంకల్పములచేత సంకటపడెడు దేహేంద్రియాది సంఘాతములను అంటియుండనట్టి ప్రవర్తించి ఆ సంకటాలను అంటకుండా పట్టిం
చుకొన్న ఆనందపడె నేర్పు చెప్పెదము గాక | ముందు జీవన్ముక్తుడు ఇడిచిపోయిన వెనుక తన శరీరమును గొందరు స్తుతి | యించెదరు గొందరు నిందింతురు పాప
కులు నెత్తి చెట్టు కొమ్మల సంకొని చెయాలి | మానంచేతురు చేయుతాళ్ళతో నుఅంటగట్టి అవమానమున్న చేతురు | పత్తికామాతల రక్కు దుఃఖిస్తారు ఆ వింగ
నముచేసుకొనును పుత్రాదులు పలుకుకొని శివముట్టించి కాల్చుదురు యిన్ని వికారములచేతను సంకటపడెడు తన శరీరమును దేహాదుల ప్రముఖ శరీరములు ప్రవేశించినవా
కై ఆజీవేదుల మహాసత్వ స్వభావము కనపడువవెను ఆ శరీరమందు తాను తనది అన్నమువంటి అభిమానం వెక్కుండా యుపువనె ఆ శరీర వికారములచేత

సుసుఖదుఃఖాదిసంకటాలను అంటకయుండలేనా। అపువలెనె బ్రహ్మాదిస్థులు సన్నశరీరాదులకంటెను వేరైనసాక్షిస్వరూపమైన ప్రకాశమాత్రతో। సర్వవ్యాపకమైన బ్రహ్మ
స్వరూపుడై పట్టినను తిరువను దేవ్యించనును। ఆపెట్టించనును సన్నశరీరములుగాక। సర్వము వహాంరాతిఘుడై। ఆశరీరుడై సర్వశరీరములందు సన్నిహితమైనగాపుండి। ఇంద్రియ
౩ డైనప్పుడు ఇంద్రియదృష్టాంతము అప్రాణుడైన వృథ్వ్యాదిప్రేరకుడై। ఆకాశమువలెనె సర్వవ్యాపకుడైనాడు ప్రకాశవలెన రావివభాసకుడై। విశుద్ధచిన్మాత్రుడై యూర
శరీరాదులకంటె దృష్టాంతము ప్రకాశిస్వరూపుండై। యుష్మదీదొ శరీరమునను ఆవికారాదులను అంటక ఉపశాంతి సుఖర సికుడై। వివేకసహాయ్యుడుగుడై। అసంగుడై।
ప్రజ్ఞాప్రౌఢసాక్షిసహాయుడై। సంచరించువారలు జీవన్ముక్తులు। లోకమందు సర్వంకులాసంవిదిచెనవెనుక। ఆకలాసంఘాదినిక్కొట్టుకలనిష్టాయి సాపానను పడిలేనా।

ంచుండు నుండు నుండినా । అగ్నికి కారణానన్సు । ఆ సర్పము ముననపట్టి వచ్చెను ఆకశాసము పనదగ్నింతు పువచెదుః ఖ్యపాపచూ
ప్పు నన్ను నుండదూ । ఆపువనైనియూ బ్రహ్మాదిష్టు నన్ను । ఆదన్లానకాలము నవెనయూకశీరాదులయందు ఆసక్తు వెనివాడై యూకశీరాధ్యాసనుచుండాలకూటము వచెను
దూరముగానవిడచి । అతిపవి ౘ్ణాత్మా నుత్రవాన్నిచెతను । దేహాత్మ భ్రమ తూలరాశిని దహించి । యూకశీర ముందున్న వికారముల చెపచి స్నానుపరక్షయు
కశీరులవనెచూనాత్మై సంచరించినవాడై । ధ ధాపకూన్లాత్మానిచ్చేయు సంపన్నుడై । నక్షత్ర మనదాచారుడై కామక్రో ధ । లోభ । దంభ । దర్ప । కూహంక । క్రూర । క్రోధ ।
కాడు । మున్నుర క్రోధ కార్పణ్య । క్రిందా స్మృతి । సర్వ । మానావమానా నాసూయలు దయా నైష్ఠుర్యములు వాక్పారుష్యాదినానావిధ చిత్తవికారరహితుడై । శ్రీవాసనా అక్షవాస

౩౫

నాకర్త్రుత్వభోక్త్రుత్వవాసనాదివర్జితుడై అన్నివాసనలను పోవేయుత్రి బ్రహ్మావేతృత్వాభిమానము గాంచుచుండినవెచ్చి చిత్తముందువ్నండెటు బ్రహ్మజ్ఞత్వవాసనను విడిచి।
సంకల్ప బ్రహ్మస్వరూపమాత్రుడై సర్వపరిపూర్ణానందస్వరూపుడై ధీరుడై స్వచ్ఛుడై శాంతుడై ప్రపంచస్వరూపుడై ఆకాశమందు కల్పితమైన గంధర్వనగరము వలెను ఆకా
శములెంటువలెనట్లు ఆ త్రయమైనట్టి పద [illegible] యుందు కల్పితమైన ఆకాశాది ప్రపంచము తానులెంట్లు ఆ త్రయమై [illegible] ఇరా త్రయమై ఆకాశము నానా
ధఘటాలయందున్నులోపల వెలుపల ఇంతెవ్నప్పటుకిని ఆ సంగమైనట్లు తానున్ను ఆకాశాది దృశ్య ప్రపంచ మందు లోపల వెలుపల నిండిఉన్న
ప్పటుకిన్ని తాను సంగుడైన రవి ప్రకాశవనెను సర్వావభాసకుడై నిత్య పరిశుద్ధుడై నిత్యానందాత్ముడై ఆకాశముకంటెను విశ్వొక్త స్వరూపుడై చిదాభాసుడై పరమ
స్వరూపుడై దాశకల్పత సంహారుడై దేహాంత్రయ గుణాతీతుడై దేవతాస్వరూపహానియుక్తుడై గృహారామముచే త్రిపుట ప్రకాశ త్రిమూర్తి [illegible]

ద్యూంటకప్రరుగుల్మలతాకాండవై కామాదిచారదుస్సంచారవై ప్రహ్లాదివత్ప్రాణభయంకరవై ప్రవృత్తిచింతాక్షయయాగ్రస్తవై ఛిద్రాచ్ఛాదపరివృతవై దురితదాత్రుసహా
రవైదుస్సేవ్యాపాతసవాంకులవై ప్రాపహార్యమసర్జనంరుధ్యాదిలవై దైశవపర్వసంకటవై స్వర్గనరకదుర్గాగర్తిరోబాంధవాపవర్గసస్త్రాగమున్నైనసంసారారణ్యమందుని
సుప్రవేకసంచరిసుత్రావుండెడుపుణ్యపాపదే యుద్దైనజతివపాపస్థలజూచిరతెరంతావెళ్ళరుబిడెముసరినితెచ్చికున్న ప్పుయాజతిపులునప్పయుంతసంసారముచే
నిదుఃఖమెఅనుభవిస్తున్నారుగానిసుఖ మునెన్నవైనాంవేదుగదాఅనిదయపత్రవాడై క్రోమాదిగ్రస్తునైనవాని నిగూఢిఅకాపాశవిముక్తునైఅకనువైదర
శౌనచిగానున్న క్రోధమునుంయుముక్రొగానున్నవైరాగ్యవెభాగ్యమునిచ్చి సంతాపమెపరమసుఖమనిచ్చి క్షాంతెకామధేనువనిచ్చి క్షాంతిబిరాజుసకామనవస్సైనవాడూ
రుడైసాత్వికవస్తునైవాదిబితనిర్దైఅగ్నియాత్మప్రాజాపరుడై క్షేతానజూపపరాయణుడై అచింత్యభావనసుఖుడైఅనిత్యాయాసుఖరక్షకుడైశివరాసవిశానె

భూషితమైన చంద్రశాలలు ప్రదీపప్రకాశితములై అనుకూలాంగనలను గూడిన పవనధూపితమై ధనికసేవడు నపరిపూర్ణమైన జగత్పుష్టిణమందు యుండ్రింతరామ్యమన ప్రగ్రహ

బుద్ధి సంగరశ్రీయుక్తశరీర రథారూఢుడై ప్రబీన్నద సాంసహాయుడై గృహాలక్ష్మి తాపహారుడై తల్లి సంతుష్టుడై ధనికులు బిన వార్తలు చెప్పలవి నక్క కర్తలు కాంయుకష్టాలు కన్న

౭ లి బూడకల అధీర్ఘ మును స్మరించక భద్రిపు తారుదమును చింతించక వర్తమానకాలమందు హాయిగ నూతావర్తించినవాడై జగద్వ్యా చక్కనైన కాలమునుమ తనకాలము చేత వంచించి

నవాడై దిక్కుపండువుడై ఖ్యాతిలేడు దేహసంహారశ్రీ లు డై గ్రహితుడై దాంతుడై శిష్టప్రబుద్ధ చిత్తుడై సర్వత్ర సమాధి సంపన్నుడుగ దింద్రి బాల దృష్టుడై ప్రాప్తానేషప్పురుషార్థుడై తల్లి

త్ర నేసవి నేసుదుఃఖుడై అధిగతపరమసౌఖ్యసుఖల సంగ్రహాంతచిత్తుడై యలవవాశ్రయపాపవినిర్ముక్తుడై రామయు త్యాడై పెనలాచారమునకు ఋరుడై సాంఖ్యపాత్రినిపాతి పమా ప్రాన్నసుడై

వేతాళితమైదేరాగసమాన్వనుడై దేశాంతరత్తులు తిరిగిన నిత్యుడు హారుడై సర్వాసముడై ప్రారబ్ధవశముచేత ప్రాప్తమగునట్టి దేహం డ్రింతగాదియ వాసారూపమైనప్పుడే యొప్పాప్రింయ

లంపుందు కపర్ది తాప్మీ భిమానమునన్ని అమూలమగా వచ్చుటి ముఖ్యైక విశ్వాసాలున్న విడిచి సర్వదా ప్రసన్న చిత్తుడై నిత్యము ఖండై దుష్ట శిష్టుడు సంగదూరుడై
వనకల వాడిని వాడిని తాను వేరు గాడయాచి వాడిని కవింయుక వారెవాన్నై వారూతానూ అనే భేదము నుతగ వెళి సంధవించే సాధువిజ్ఞాన సముద్రున కృపదాక్షాలయు [illegible]
ఉపేక్ష బొద్దియు కర్తృత్వ కలకలాయుల క్రియా దూరుడై వేదాంత శాస్త్రవిచారాగ్ని చేతను సర్వ వేదశాస్త్ర పురాణాగు సర్వ విధి నిషేధాధి వాసనాదహానము
చేసి ప్రతిభగ భిన్న బ్రహ్మానందా త్యారశం డసూర ప్రకాశ చేతను అజ్ఞానాంధతమః పటలము నుపారదారి సర్వ పరిపూర్ణ సాక్షియై సన ప్రకాశమా ప్రు
డై అంతటా నూతన బయాచి తననుయు అంతాడయాశుక్కొని అంతరాత్మనై గుణబద్ధి తానుగాక అంతటా నిండి వుండునాడై బ్రహ్మావనే పెట్టెను నిర్మించి చెప [illegible] కట్టించికుండలదాం
పరపెట్టినట్టు బ్రహ్మాండ కోటులను సృష్టి దాంతరశి [illegible] సృష్టాని అభిమానము విడిచి నానా వతారాలను యుత్తి చెపావ లంబించి [illegible] విష్ణు చెప్పింరాలను సృష్టి నాము

లాంఆధారంబుగ పరదర్శి। అంతరాత్మను శ్రోత్రంబితాదివిచేసన్నరు। ద్రుపంక్తులనుసన్నెపరునేకుండాదిగ। స్ఫురింగిన ఆ। త్రితిద్వంద్వపరిపూర్ణాత్ బ్రహ్మ। ప్రకాశస్వరూపు డనునేనా ఆని
వెలశిమదువక। ఆత్మారాముడై। ప్రారబ్ధాధీనము గాను సంచరించినప్పుడు నిర్మయవరిద్దానశరీరమును కొంతదేహాభ్యాసజుగదాభాస లుకనిపించినప్పుడు నిష్ప్రపంచం। త్రమ
౧౨ నిపలవిసపుప్పుబుద్ధినివిడచి। అందులఆన కృనిబాలంచకంటువరిదాలూక మై। అవక్యంగుడై। అవక్తచారుడై। వక చారిత్రం। అధికెపుడై। గిరిగుహాంబికాదు
పై। మౌని భావళయుడివబుద్ధిపుడై। పరలూకెచ్చె రళాతుడై। నిర్వి। బుద్ధిశాంతుడై। బ్రహ్మవమానసిరాంకారం దృఢుడై। నర్వీ తెపసర్వపరిపూర్ణాత్ బ్రహ్మావైపవచ్చు
కాశస్వరూపుడనునేనులఆనెయిలింయురుంకవురవక। వేదరకకుందరి। ప్రకాశిస్వాన్వు। స్వనాథుడై। నశశిరుడై నావారలఆశశిడు కృతార్థుడు ముక్తుడు యుమవంటు జీవన్ముక్తుడు।
యింకశరీరాంతకప్రారబ్దక్షయమునమంయమంరు। అద్వాదకమండైనా। నద్వాదకమండైనా కాశియందైనా గాదావరియందైనా। అరణ్య

శుభమస్తు

మంత్రైస్సా। దేవతాగారమందైస్సా। చండాలగృహమందైస్సా। స్వరూపస్మరణానైకన్న। అపస్మారగ్రస్తుడైననూ। యుక్తదశశరీరము విడిచి వేగానిన్ని। ప్రారబ్ధక్షయమైన పరమగ
తి యోంధులకున్ను బతకవెకజ్ఞానసమయంబున కాలమందెముక్తుడై హాతనొకకళత్రైపరమమోక్షమును అనుభవించును అని సర్వవేదాంతసిద్ధాంతము। జీవన్ముక్తిస్వరూపము విచారిస్తిమి। యీ
జీవన్ముక్తిస్వరూపవిచారమున్నదితెల్పినది ప్రకరణంసంపూర్ణం। శ్రీ॥ బ్రహ్మజ్ఞానముచేత లభించెటువంటి పరమమో క్షస్వరూపమును విచారిస్తున్నారము।
అజ్ఞానమున్ను స్వప్నమున్ను బ్రహ్మరుద్ధాష ముమ్నైకప్పుస్వాష్టాయునా। సుషుప్తియందు ప్రాజ్ఞుడుయయ్యెవనెని సృష్టిపంచానందరూపము। త్రిష్ణైపుంతనో
అపువనే। సృష్టిపంచానందము। తృష్ణై గంభీరమై అతిశయ తన్మాత్ర ... ననుగాకపమనను న్నగాక। యెదిఅనివచ్చినొతలపను శకవ్యముగాక। అనభివ్యక్తమై। సర్వకారణమై। స
న్నాత్రమై। అదిమధ్యాంతరహితమై। అశరీరమై తత్త్వైక్యం తుటు। జ్ఞానైకపరమమోక్షము। అదివాఙ్మనసములకు వచ్చి నుతలపను శకవ్యము గాదు। యీనిష్కళము

శుభమస్తు

౬

హోత్రులు వేరొకం బాతనే సరిపుచ్చుకుందురు ౹ యితరులు కులరీతులు నైతే ఇంతు నకవు ముగాదు ౹ యిదిసర్వ వేదాంత సిద్ధాంత రహస్యము యిదియే స్వస్వరూప విచారము పద్మా ప్ర
కరణం సంపూర్ణము ॥ శ్లో ॥ ఆనంద సంయుతశ్శ్రీమతు జాతు గుచు సత్ర ప్రరిపిగ్గిదినరామ సర్వ విత్ అజ్ఞాన ధ్వాంతఖండ భాస్కరము గం ప్రకరణాయి అత్యార్థం త్రాసుకనే నగా ॥ శ్లో ॥
వాయి నిష్ఠానిపుత బించేతుని మిత్రం సమ స్త వేదాంత రహస్యము న్నా కున్న అనుభవం చొప్పున శిష్యుకు ఆత్మ విచా రం దశ ప్రకరణ రూపమైన అజ్ఞాన ధ్వాంత
ఖండ భాస్కర మనే తులి ఆంధ్ర భాషా ప్రబం ధరూపముగా ఉపదేశిస్తిని ౹ యీ గ్రంధానకు లిఖించి చెప్పు తగిన దివే దు ౹ యీ పరమార్థ ఉపదేశమును నమ్మిన పి
శ్రీపాలముచాతను వేసిన గాని విచారించుకుంటూ వారయి విచారము వగ్గినుంచి సవులక్షు జ్ఞానము చాతనం ప్రమః కుర్యాత్మైరబులాం జానముర్నై బ్రాధన శ్రీ మై ॥ వమ్మైల వెళ్ళ
బుక్షము రణపరంగ వెళ్ళి రాగబు ద్బుద మై అంశ ఫేనమై మోహావేలమై దుఃఖాగాధజల ప్రవాహ గంభీరమైన యీ సంసారన

ము(ద్రు తరణామును చెప్పి వేదాన్తసారమును బోధించెను)(అధికారులకు ఉపదేశము చెప్పినపరమరహస్యము సర్వవేదశాస్త్ర(పురా)ణ సంమతము(హరిహరాదిదేవతలకు(
(బ్ర)హ్మాదిదేవతలకు(వశిష్ఠాదిఋషులకు(శుకాదియోగులకు(యాజ్ఞవల్క్యాదిబ్రాహ్మణోత్తములకు(జనకాదిరాజులకు(బలి(ప్ర)హ్లాదాదిదైత్యులకు(త్వష్ట్రు(ప్రియవ్రతా)ది
(స్త్రీ)లకు(భగవత్పాదాచార్యాదిపరమ హంసలకు(విద్యారణ్యామత్తాతాచార్యాదులు భిన్నయుక్తులకున్నట్టి మతయుక్తులకున్నూయిరువరైనవున్నది(
సాంతమనుభవమున్నూయుంటెకుదిరినది(శీఘ్రున్నూయీలాగవిచారించికుదురుచుక్కొంటగతి(శ్లో— శ్లో— ((శ్లో అశీతాంకటవస్యంతరాత్మవపుర(త్రి)కవ్యస్యంతరాంభా
ముకాః॥ శ్లో॥ మాకాక్షఖఖాంబరాద్దైవసవస్త్ర(త్రి)తంతెండావవధః॥(త్రి)తాంయదవ్విదేహితాతుజచవిభూంయదవ్యంతరావాంచితంనోచె(దూ)హాకదావిచాసయుపునశ్రై
తాదవక్షిచూమికాః॥

అవిఘ్నమస్తు
శుభమస్తు ౭౨

అస్థిమాంసత్వచోనాడీరోమంచైవతుపంచమం। పృథ్వీపంచవిధం (ప్రోక్తమిత్యే)తేపృథ్వీపంచకం॥౧॥ మలమూ(త్రత)ద్యాస్వేదశుక్ర శోణితమేవచ। ఆపః పంచవిధం (ప్రోక్తమిత్యే)తేజలపంచకం॥౨॥
క్షుధాతృష్ణాతథానిద్ర(ఆలస్యం)సంగమేవచ। అగ్నిపంచవిధం (ప్రోక్తమిత్యే)తే అగ్నిపంచకం॥౩॥ ధావన(ప్లవనం)చైవకుంచ(నం)చ(ప్రసారణం)। (నిరోధగ్చై)తివిజ్ఞేయ వాయవః పంచధా
కామక్రోధం। లోభ భయం లజ్జా మోహంచైవతుపంచకం। వ్యోమపంచవిధం (ప్రోక్తమిత్యే)తేవ్యోమపంచకం॥ ౪॥

౩/

౧ పృథ్వియంశ ఆకాశం హంకారం స్థానం హృదయం
౨ అప్పుయంశ ఆకాశం చిత్తం నాభి స్థానం
౩ అగ్నియంశ ఆకాశం బుద్ధి నేత్ర స్థానం
౪ వాయువయంశ ఆకాశం మనస్సు స్థానం కంఠం
౫ ఆకాశంయంశ ఆకాశం జ్ఞానం స్థానం భ్రూమధ్యం॥

యివి అంతఃకరణపంచకము॥
౧ పృథ్వియంశ వాయువు అపానం గుదస్థానం॥
౨ అప్పుయంశ వాయువు ప్రాణం హృదయస్థానం
౩ అగ్నియంశ వాయువు ఉదానం కంఠస్థానం॥
౪ వాయువయంశ వాయువు వ్యానం సర్వశరీరమున్ను
౫ ఆకాశంయంశ వాయువు సమానం నాభిస్థానం

౧ పృథ్వియంశ అగ్ని ఘ్రాణేంద్రియం నాసికస్థానం
౨ అప్పుయంశ అగ్ని జిహ్వ ఇంద్రియము
౩ అగ్నియంశ అగ్ని నేత్రం ఇంద్రియము
౪ వాయువయంశ అగ్ని త్వక్కు ఇంద్రియము
౫ ఆకాశంయంశ అగ్ని శ్రోత్రం ఇంద్రియము
యివి జ్ఞానేంద్రియపంచకము

౧ పృథ్వియంశ అప్పు గంధతన్మాత్రం
౨ అప్పుయంశ అప్పు రసతన్మాత్రం
౩ అగ్నియంశ అప్పు రూపతన్మాత్రం
౪ వాయువయంశ అప్పు స్పర్శతన్మాత్రం
౫ ఆకాశంయంశ అప్పు శబ్దతన్మాత్రం
యివి విషయాలు

౧ పృథ్వియొక్క పృథ్వి ధి । గుదెంద్రియము
౨ అప్పుయొక్క పృథ్వి । గుహ్యెంద్రియము
౩ అగ్నియొక్క పృథ్వి పాదెంద్రియము
౪ వాయువయొక్క పృథ్వి పాణెంద్రియము
౫ ఆకాశంయొక్క పృథ్వి వాగెంద్రియము
యివి కర్మెంద్రియాలు యిది పృథ్వాంశకరం

సాత్వికాంశ సముష్టి
౧ శబ్దతన్మాత్ర సాత్వికాంశ సముష్టియొకగూడినది జ్ఞానం ।।
౨ స్పర్శతన్మాత్ర సాత్వికాంశ సముష్టియొక్కూడినది మనస్సు
౩ రూపతన్మాత్ర సాత్వికాంశ సముష్టియొక్కూడినది బుద్ధి ।।
౪ రసతన్మాత్ర సాత్వికాంశ సముష్టియొక్కూడినది చిత్తం ।।
౫ గంధతన్మాత్ర సాత్వికాంశ సముష్టియొక్కూడినది అహంకారం
యిది అంతఃకరణము

రజోంశ సముష్టి
౧ శబ్దతన్మాత్ర రజోంశ సముష్టియొక్కూడినది సమాన వాయువు
౨ స్పర్శతన్మాత్ర రజోంశ సముష్టియొక్కూడినది వ్యాన వాయువు
౩ రూపతన్మాత్ర రజోంశ సముష్టియొక్కూడినది ఉదాన వాయువు
౪ రసతన్మాత్ర రజోంశ సముష్టియొక్కూడినది ప్రాణ వాయువు
౫ గంధతన్మాత్ర రజోంశ సముష్టియొక్కూడినది అపాన వాయువు
యివి పంచవాయువులు

౩౨

సాత్వికాంశవృత్తి
౧ శబ్దతన్మాత్ర సాత్వికాంశ వృత్తి శ్రోత్రం
౨ స్పర్శతన్మాత్ర సాత్వికాంశ వృత్తి త్వక్
౩ రూపతన్మాత్ర సాత్వికాంశవృత్తి నేత్రేంద్రియం
౪ రసతన్మాత్ర సాత్వికాంశ వృత్తి జిహ్వేంద్రియం
౫ గంధతన్మాత్ర సాత్వికాంశవృత్తి ఘ్రాణేంద్రియం
యి జ్ఞానేంద్రియములు ౫

రజోంశవృత్తి
౧ శబ్దతన్మాత్ర రజోంశవృత్తి వాగింద్రియం
౨ స్పర్శతన్మాత్ర రజోంశవృత్తి పాణీంద్రియం
౩ రూపతన్మాత్ర రజోంశవృత్తి పాదేంద్రియం
౪ రసతన్మాత్ర రజోంశవృత్తి గుహ్యేంద్రియం
౫ గంధతన్మాత్ర రజోంశవృత్తి గుదేంద్రియం
యి కర్మేంద్రియాలు ౫

౧ శబ్దతన్మాత్ర శబ్దతన్మాత్ర విషయం
౨ స్పర్శతన్మాత్ర స్పర్శతన్మాత్ర విషయం
౩ రూపతన్మాత్ర రూపతన్మాత్ర విషయం
౪ రసతన్మాత్ర రసతన్మాత్ర విషయం
౫ గంధతన్మాత్ర గంధతన్మాత్ర విషయం
యి విషయాలు ౫
వెరసి

కర్మేంద్రియాలు ౫
విషయాలు ౫
జ్ఞానేంద్రియాలు ౫
పంచప్రాణాలు ౫
అంతఃకరణచతుష్టయం ౪
వెరసి ౨౪

యూ. శిరస్థాంవదేహం
యువితెల్పునకునేతివె
దికికివిఖవరం

గకర్మేం॰ద్రియాయుగకెవచనం॰దానం॰గమనం॰విసర్జనం॰ఆనందం॰(
విషంతయాదులుండెన్ని శ్రోత్రేం॰ద్రియముకర్ణపస్కాత్త చాతవాకెం॰ద్రి
యాన్ని తెలిసెను
చప్పగిం॰ద్రియము స్పర్శతస్కాత్ర చాతపాణిం॰ద్రియానకుతెలిసెను
నేనె త్రేం॰ద్రియముకురూపతస్కాత్ర చాతపాదెం॰ద్రియానకుతెలిసెను
రజిహ్వేం॰ద్రియం॰రసతస్కాత్ర చాతగుహ్యాం॰ద్రియానకుతెలిసెను

ఘ్రాణేం॰ద్రియం॰గంధతస్కాత్ర చాతగుదేం॰ద్రియానకుతెలిసెను
కాబట్టియాకర్మేం॰ద్రియాన్ని తెవివిజ్ఞానేం॰ద్రియం॰
నేనెజ్ఞానేం॰ద్రియము యీకర్మేం॰ద్రియురన్నెనుకానను
యీజ్ఞానేం॰ద్రియానకత విషయాలువుండెన్ని అహంకారం॰అహం
నవాయువతోచెరి ఘ్రాణేం॰ద్రియాన్నపట్టిగంధగుణాం తెలుసున్నది
చిత్తం॰ప్రాణవాయువతోచెరిజిహ్వేం॰ద్రియాన్నపట్టిరసం తెలిసెను

శ్రీపట్టు రూ
పము సుపెల
నేను ||శ్రీ

మనస్సు వ్యానవాయువ పాలో చెరి ప్పగిం(ద్రి)యూ శ్రీపట్టు ప్రేశనము తెలిపెదను ||
జ్ఞానము సమాన వాయువ [illegible] నె (త్రి)ం(ద్రి)యం త్వనై తెలివి అంతఃకరణం
కాబట్టి జ్ఞానేం(ద్రి)యము నేను కాను ||అంతఃకరణాత్మునేను అంటెదను
సాంచలుం || [illegible] ||అభిమానం ||యీ సంశయం నిశ్చయం (వెచ్చ)
కాబట్టి యీ యుర నైనాఙ్గి పప్పే ముయున్న తె విని నెపెలుసు క్రోధ) గనుక ||యు
రనై నాఙ్గి పపిముఖలు నస్తె (ప్రం) ||యీ తెలుసుకున్నె వివేకం తే (త్ర) జ్ఞానుల ||యుర
రెనై నా గిపప్పవముఖలు నస్తల నా (త్ర) కలితె ||శ్రీ నెపెలనె దెవెలవివిపకమాత్మ స్వరూపం ||

చక్రజ్ఞానాయి || సాంఖ్య చక్రం || జ్ఞాన సమాన వాయువు శ్రో(త్రం) శబ్దస్తత్వ వచ వా
గాది పంచకం (ప్రో)క్త మిత్యె తె వ్యోమ పంచకం ||౧|| మనస్సు వ్యాన వాయువు త్వచ స్పర్శ తి
కె వచ పాణి తి పంచకం (ప్రో)క్త మిత్యె తె వాయు పంచకం ||౨|| బుద్ధి రూదాన వాయువు చ
క్షూ రూప స్తత్వ వచ పాదాది పంచకం (ప్రో)క్త మిత్యె తె అగ్ని పంచకం ||౩|| చిత్తం వ్యాపా
న వాయువు జిహ్వ రసన మెవచ పాయ్వాది పంచకం (ప్రో)క్త మిత్యెతె అంబు రుం చకం
||౪|| అహంకారః (ప్రా)ణ వాయువు నాసిక గంధ వెచ్చె ||గుహ్యాది పంచేతికం (ప్రో)క్త
మిత్యె తె భూమి పంచకం ||౫|| —

జ్ఞా	స	(శ్రో)	శ	వాక్
మ	వ్యా	త్వ	స్ప	పాణి
బు	ఉ	చ	రూ	పాద
చి	అ	జి	రస	పాయు
అహం	(ప్రా)	(ఘ్రా)	గంధ	ఉపస్థ

అవిఘ్నమస్తు॥
శుభమస్తు॥
శంకరేయణం॥

యస్య ప్రసాదాదహమేవ తత్త్వం చ ప్రైవ జానామి శిరస్త్వహం పమేవ నిత్యం విభుర్మహాత్మ తస్మై శ్రీ వాసుదేవం శిరసా నతోస్మి। అజ్ఞానలోకే యః కశ్చిదధికారీ తస్యా
ర్థం కృత నిత్య నైమిత్తిక కర్మభిః సగుణోపాసనయా శుద్ధాంతః కరణా వాక్యమనుష్యలోక ప్రభృతి బ్రహ్మలోకపర్యంతం తత్సర్వం కర్మనిర్మితం అనిత్యం దుఃఖరూపం చ ఇతి జ్ఞా
త్వా బ్రహ్మమరణరూప సంసారాపేక్షే తస్సర్క నిత్యానిత్యవస్తువివేకం చ ఇహాముత్ర ఫలభోగవిరాగశ్చ శమదమా దిషట్సంపత్తిశ్చ ముముక్షుత్వం చేతి సాధన
చతుష్టయసంపన్నః యతిశ్చిత్తం అలంకరిష్ణు వేదాంతవాక్య ప్రసిద్ధం అనుభవసిద్ధం తం సద్గురుం శరణం ప్రాప్య సాష్టాంగదండదర్శన నమస్కారాన్ కృత్వా పృ
ష్టవాన్ హే స్వామిన్ పరమగురో అస్మిన్ సంసారే అధ్యాత్మికాధిభౌతికాధిదైవికరూప తాపత్రయ దుఃఖైః అత్యంతం పీడితోస్మి తస్మాత్ అస్మత్ సంసారభయాత్ త్వం మాం సంవిదా
యథా విముక్తో భవామి తథా సకల వేదాంతవాక్యపరత్వం సంక్షేపతః మయి కృపయా వక్తవ్యం ఇతి శిష్యేణ పృష్టస్సన్ గురురుపదిశతి। అహం నిత్యముక్తవాక్యార్థవిచారాత్...

శివపరమాత్మైక్యవిజ్ఞానమేవ మోక్షసాధనమితి సకలవేదాంతేషు నిర్ణీతార్థమితి। తతః శిష్యః ప్రశ్నం పృష్టవాన్ హే స్వామిన్। అహం మహావాక్యం న జానామి। వాక్యార్థమపి న జానా
మి। ఈశ్వరం న జానామి। ఆత్మానమపి న జానామి। పరమాత్మైక్యానుసంధానమపి న జానామి। మమ సంసారరోగస్య దాగత్స్య దపి న జానామి। ముక్తేః ప్రాప్తిః కేన ప్రకారేణ భ
౮౫ విష్యతి తదపి న జానామి। తస్మాత్ పరమద యామూర్తే త్వయా మయి దయయా సమ్యక్ శ్రోత్రారవ అనుగృహ్య తామితి। శిష్యః ప్రశ్నం కృతవాన్। పశ్చా
ద్గురవోపదిశంతి। హే శిష్య సమ్యక్ శృణు। కరో షిత్వేం తే హం ప్రరూపం ష్టుం యథా వా। చతుర్వేదోపనిషత్సు చత్వారి వాక్యాని సంతి। తాని వక్ష్యే। ప్రజ్ఞానం బ్ర
హ్మేతి ఋగ్వేదే। అహం బ్రహ్మాస్మీతి యజుర్వేదే। తత్త్వమసీతి సామవేదే। అయమాత్మా బ్రహ్మేత్యథర్వణవేదే। ఏతేషాం వాక్యానామర్థం ప్రవక్ష్యామః। వాక్యార్థజ్ఞానస్య కార
ణం పదార్థజ్ఞానం। అతః పదార్థవిచారః క్రియతే। పదానాం త్రింశత్ పదార్థే తిష్ఠంతి। తస్మిన్ వాక్యే తత్త్వమసీతి। అత్ర పదత్రయమస్తి। త్రీణి పదాని। సంబుద్ధిః। తత్పదార్థః

గత్వరః। త్వం పదార్థో జీవః। అజపదస్యార్థః। త్వం పదార్థభూతజీవస్వరూపం కిమితుచ్యతే। అధిష్ఠానచైతన్యం చ తత్కల్పితలింగశరీరం చ। ప్రతిఫలితచిదాభాసధర్మాంశం చ ద్వే తత్

కర్తృత్వభోక్తృత్వాదిధర్మాశ్చ। ఏతే సర్వధర్మవిశిష్టత్వాత్। త్వం పదార్థభూతస్య జీవస్య స్వరూపమితుచ్యతే। తత్పదార్థమితుచ్యతే। మాయాంతరాచ అధిష్ఠాన బ్రహ్మచైతన్యం చ। మా

యాంతరాం ప్రతిఫలితస్య చిదాభాసస్య ధర్మ రూపసర్వజ్ఞత్వసర్వనియంతృత్వసర్వేశ్వరత్వాదిధర్మాః। ఏతే సర్వధర్మవిశి ష్టత్వాత్। తత్పదార్థభూతస్యేశ్వరస్య స్వ

రూపమిత్యుచ్యతే। కింతత్పదార్థో చ్యతే। జీవవ బ్రహ్మ। బ్రహ్మైవ జీవ ఇత్యేకార్థః। అనేన ప్రకారేణ గురవో నుగ్రహం కుర్వంతి। తతః పునః శిష్యః। ప్రశ్నం కృతవాన్। హే సద్గు

దానందస్వరూప గురో కించిజ్జ్ఞత్వాదిగుణవిశిష్టస్య జీవస్య చ। సర్వజ్ఞత్వాదిగుణవిశిష్టస్యేశ్వరస్య చ ఐక్యం కేన ప్రకారేణ సంభవతి। ఏతస్మిన్ విరుద్ధార్థే తయోరైక్యం కథం భవ

తుం। ఇతి మమ సంశయో జాతః। తస్మాత్ కృపయా నిరసనీయం। ఇతి శిష్యేణ ఉక్తే సనంతరః। గురవః ఉపదిశంతి। హే శిష్య రతోమాగచ్ఛ ప్రశ్నం కృతవానసి। సావధానేన శృణు। అస్య

నాకస్య సప్తవాచాలస్థ ఇతి లక్షణ తద్విధ ఇతి వక్ష్యమాణ వక్త్రృతే। వాచాలస్థవమంగీక్రియతేంత్ర ప్రత్యస్య స్థవిశోధః। తత్ర లక్షణ తద్వత్ధ మంగీక్రియతాం। తస్మాదజ్ఞత్వమహా వాక్యే లక్షణాంయా
వికల్పం బోధ్యత ఇతి। లక్షణాః కతి విధా ఇత్యుక్తే। త్రివిధాః। జహాల్లక్షణా। అజహల్లక్షణా। జహదజహల్లక్షణా చేతి। ఏతాసాం లక్షణానాం మధ్యే। జహల్లక్షణా కేత్యుక్తే వ
ఇచ్యేవం। దృశ్యో బ్రాహ్మణాః గంగాతీరాదాగతః। పంచమ్యాస్త్వ అస్య బ్రాహ్మణాః స్వీక్తావాన్। గంగాతీరే కేవిశేషాస్సంతీత్యుక్తే। గంగా రయాం ఘోషా ఇతి సతి క్రియావాన్। అస్య వాక్యస్య
వాక్యరంకిమిత్యాలోకాం స్వాంతరాం సత్యాం। గంగాయాం ఘోష ఇత్యత్ర గంగాపదస్య ప్రవాహః। ఇయుక్త ప్రవాహే ఘోషస్థితి ప్రతిపన్నే క్రియతామాణే ప్రత్యస్య విరోధస్సాం
ఖ్యం। తస్మాద్గంగాపదస్య అర్థభూతం ప్రవాహం సర్వాత్మనా పరిత్యజ్య తత్సంబంధినీ తీరే ఘోషస్థితి ప్రతీతి తాత్పర్యం। ఇయం జహాల్లక్షణా। అనయా లక్షణయా అజ్ఞత్వ
వాక్యే తాత్పర్యం వక్తవ్యమిత్యుక్తే విరోధస్యైకత్వమిత్యుక్తే। స్వం పదార్థభూతకయాంటస్యాపి పరిత్యజతి చేత్। ముముక్షో స్వరూపవినాశప్రాప్తేః। ప్రత్యయవిరో

ధశ్చ సాపేక్షస్మాదియం యజ్ఞోశంయుక్తాఽకయా లక్షణయా వాక్యం బోధయతి చేత్ అన్నమయుక్తోశ ప్రభృతి విజ్ఞానమయుక్తోశపర్యంతం ఏతాన్ చతుర్ణః కోశాన్ బ్రహ్మేతి వ
ద్వాలి ఖిచేత్ ఏతన్ వాక్యే బుద్ధ్వా తత్సాంతాః బ్రహ్మా శబ్దవతి । ఏతాన్ కోశాన్ తత్పురుషతద్ధితాంత ఘూతశ్చైత్ తత్పురుషమేవ తాపపద్యం । ఇయం బహువ్రీహిర్లక్షణా అబహువ్రీహిర్లక్షణా కేదృశ్చి దేవత్వ
త్వే । పుచ్ఛాః క్రోశంతి వాక్యే మంచా ఇవ క్రోశంతి । అజ్ఞస్వర్ణ బుద్ధ్యా పుచ్ఛం వాః కథం క్రోశంతి । ఇతశ్చ కృ । ప్రపచ్ఛస్మవిశో ధ... పచ్చే పస్మాత్ మంచాన్ ఇవయు చేత్ వ తం చ
ర్థాః పురుషాః క్రోశంతి పుచ్ఛ బహువ్రీహౌ యథా తాత్పర్యం నిశ్చయతా । ఏవమేవ వేద బహువ్రీహిం జ్ఞానమనంతం బ్రహ్మేతి వాక్యే అనందమయుక్తోశేన సహ అత్రాపి సంవ
న్నేవ తిఖలు । సచ్చిదానందం వి మూర్ధా వ ఆనందమయుక్తోశ మేవ వక్తి । అయమర్థో మహా వాక్యే అంగీ । క్రియతామితి చేదసంగతం । తదపి బాధా । కించ బ్రహ్మ లక్షిత గుణా సంబ
త్వైత సర్వమేవ బోధనః । గుణాద్విష్టస్య వికల్పం న సంగచ్ఛతే బహుతత్సాద బహువ్రీహి త్వాబనయుక్తా । బహువ్రీహి లక్షణా కేవలబ్రహ్మ తత్పురుష త్వే । సాయం దేవదత్త ఇత్యత్ర గంగా తీర

పంచవార్షికం యుందె దేవదత్తం పశ్యామి। తం దేవదత్తమేవ కాపి వేళితి రె పంచాశద్వార్షికం పశ్యామి। అత్ర స్వవపవహార్శన దేశో యం దేశో న భవతి। అయం దేశస్స
దేశో న భవతి। అభ్యాం దేశకాలాభ్యాం సమ్బాంధః ప్రరుషవేవ వాం కాలధ ఇత్యుక్తే। అత్యంత విరోధ స్యాత్ తదుద్ధాకా వేళితి రః గంగాతీరో న భవతి। గంగాతీరః కా వేళితి రో న భవతి। స కా
లాయం కాలో న భవతి। అయం కాలస్స కాలో న భవతి। తద్వయం యుమె పద్వయం న భవతి। ఏతద్వయం తద్వయం న భవతి। తస్మా (త్ప) వాగాంతర (ప్ర) తువిన్నువి రోధ స్యాత్। తస్మా
త్తదేకత్వాన్నా వాచి వాహోయు। ఏతద్దేశకాలమెవత్వా లభోగంచత్వక్త్వాపి లన్నుభూతదేవదత్తం ఏవ వాచ్యార్థోయ ధాపత్రైవ ముపే వాకుపప్పద స్వవాచ్యార్థభూతమాయా
చ మాయా (ప్ర) తిఫలిత సర్వజ్ఞత్వాదిగుణోక్తేశ్వరం పదస్య వాచ్యార్థభూతా విద్యా చ। అవిద్యా (ప్ర) తిబింబిచిదాభాస స్సే। చిదాభాస గుణాభూత కించిజ్ఞత్వాదయుక్తః। అనేన వంశ (త్రి)
గుణే (ప్ర) తువిన్నువి రోధ స్యాత్ తే మా —————— యా సర్వజ్ఞత్వాది గుణా న చ। అవిద్యా కించిజ్ఞత్వాదిగుణో న చ। ఏతద్వయం పరిహాప్య పులక్షణభూతస్థైత న మా (ప్ర) మెవ స్యాత్

తావిత్తచ్చిదానంద బ్రహ్మైవ త్వం త్వమేవ తచ్చిదానంద బ్రహ్మైవ భవతీతి బృహదారణ్యకగ్రంథయాచ త్వ్యరిమ మహావాక్యాని బోధయంతి పా స్వాత్వమేవ బ్రహ్మేణ అస్మి
శ్రద్ధేంశంకరయోః నాన్యావతేషాం మహావాక్యానాంచ అర్థం వక్ష్యామి ఋష్యేత్యాం ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మేతి మహావాక్యే ప్రజ్ఞానమితి పదస్య పదార్థతాత్పర్యం కథ్యతే ౹౹ తానేకస్యవే
సోంతిదం బుద్ధి వాలకరోతిచ సర్వదర్శి దుధిబూనాతి ప్రథిబూనముఖిశితం అనాధ్యః నేత్రం త్రింద్రియ దర్శిరా బ హ్యాగ్రతాంతఃకరణావృత్తాం సహాయేన బ్రహ్మా
నేన ఘ్రుత్వా చక్షుస్పర్శతి గ్రో త్రం త్రింద్రియదర్శిరా బహ్యాగ్రతాంతఃకరణావృత్తాం సహాయేన బ్రహ్మానేన శబ్దం శృణోతి ఘ్రాణేంద్రి యద్వారా బహ్యాగ్రతాంతఃకరణావృత్తాం
సహాయేన బ్రహ్మానేన గంధంగృహ్ణాతి వాగింద్రియ ద్వారా బహ్యాగ్రతాంతఃకరణావృత్తాం సహాయేన బ్రహ్మానేన వాక్యానివక్తి రసనేంద్రియద్వారా బాహ్యాగ్రతాంతఃకరణావృ
త్యాసహాయేన బ్రహ్మానేన లవణాదిరసాస్వాదనాతి ఏవమేవ సర్వేంద్రియద్వారా బహ్యాగ్రతాంతఃకరణావృత్తాం సహాయేన బ్రహ్మానేన సకల భావ్యాన్ విషయాన్ జానాతి

ఏవ చైవ దేహాంతర్భూతమంతఃకరణంచ అంతఃకరణవృత్తిరూపసంకల్పాదికం ప్రాణాదీంశ్చ ప్రాణాద్యర్థరూపస్తు త్వేవాహం దీంశ్చ సాక్షిరూపేణారాజనబ్రహ్మైవ నయుంబద్ధాసార్థః

బోనాతిప్రజ్ఞానమేవ ప్రజ్ఞానమితస్య పదస్యలక్ష్యార్థః అంతఃకరణంచ తద్వృత్తీంశ్చ దేహేంద్రియాదయుష్టుచావహార్థం విహాయ ప్రజ్ఞానమాత్రమేవ ప్రజ్ఞానపదస్యలక్ష్యా

ర్థః బ్రహ్మేతిపదస్య చతుర్ముఖేంద్రాదేవేషు మనుష్యాశ్వగవాదిషు చైతన్యమేకం బ్రహ్మతః ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మామంత్రస్య॥ అస్యార్థః బ్రహ్మా ప్రభృతి ఇంద్రాదిదేవేషు

మనుష్యాశ్వగోబలీవర్దాదిషు అనుస్యూత మేకం చైతన్యం తచ్చైతన్యమేవ బ్రహ్మాపదస్యలక్ష్యార్థః బ్రహ్మాప్రభృతి ఇ పిపీలికాంతశరీరాంతర్వర్తి ఏకం ఏవాచార్థః తస్మా

త్సైంధవఘనవదేకరసం విలతిపప్రతిహార్యవత్ । ఏవైదార్థాంపదార్థాః ఇతః పరం వాక్యార్థముచ్యతే ఇహాగచ్ఛదిషు ఏవం జ్ఞాత్వా యస్మాత్సర్వ ప్రజ్ఞానస్వరూపం చైతన్యమేవ బ్రహ్మాస్వ

రూపం । తస్మాత్ స్వయంజ్యోతిః ప్రజ్ఞానమితి చైతన్యమేవ బ్రహ్మస్వరూపం చైతన్యమితి బ్రహ్మేతి అత్మేతి సామానాధికరణ్యభేదాభావస్య కమేవేతి నిశ్చయతాం అయమేవ వా

కార్థః ॥ అహం బ్రహ్మాస్మీతి వాక్యార్థస్య ॥ అహం । బ్రహ్మ । అస్మీతి । త్రీణి పదాని సంతి । అహమిత్యస్య పదస్య పరిపూర్ణపరమాత్మాస్మి దేహేంద్రియాదిధర్మాదివిలక్షణ బుద్ధ్యాసాక్షిత
చైతన్యాత్మకత్వేన స్ఫురదహమితి రూపే । అహమర్థః । సర్వపరిపూర్ణాత్మా బ్రహ్మ అవిద్యాయాః కార్యాగ్రే ఆత్మైకో దేహాదిబుద్ధ్యాసాక్షిత్వేనాహం స్ఫురతి । అహమితి పదేనోచ్యతే । తద్బోధా
అహమిత్యుచ్చారణకాలే చైతన్యం ప్రకాశకం స్యాత్ రంజు । ఘటస్తు దహమితి వక్తుం న శక్నోతి । అహంకారస్తు జడః ఖలు । తస్మా దహమితి న స్ఫురతి । అహమితి కిమత్య
త్రైవ పరమాత్మా భూతచైతన్యమేవ అహంకా రస్య భాసనశక్త్యా స్ఫురతి । అహం ఖలు జడభూతమహంకారం తత్ర చై తన్యమాత్రమేవ అహమిత్యస్య పదస్య
లక్ష్యార్థః ॥ ఇదానీం బ్రహ్మపదార్థం వక్ష్యామి । తత్పతః పూర్ణపరమాత్మా త్రబ్రహ్మశబ్దేన వక్ష్యతే । అస్మిన్ పృథక్ పదార్థ స్తేన బ్రహ్మాభావముపహాయ ॥ అస్యార్థః । స్వతః
పూర్ణః పరమాత్మైవ । అత్ర సాక్షి బ్రహ్మపదస్య లక్ష్యార్థః । ఇతః పరం వా అకారార్థం వక్ష్యామి । యుష్మాత్ కారణాత్ సర్వత్ర పరిపూర్ణాత్మైవ । బ్రహ్మేతి పి

స్వార్థాత్కరణాత్ చ సిద్ధిస్సాధ్య । ఆహ మేవ (బ్రహ్మ) హ్య । అక్షిగతపటో నేన పదేన వికల్పం (ప్రతిపాదితం) ఖలు । హే శిష్య ప్యమేవ నిష్ఠ్రయం । కులు । సామవేదే జ్ఞాతసచివాక్యసచ అర్థమాపాద
పమాణ । తత్ । పూ । అస్య । (శ్రీ)నిపదా । ని । తప్పదస్య । ఏకమేవాద్వితీయం । సన్మాత్రమరూపవివరణేతం । (స్మృష్టః) (ప్ర)ాధునాపు సచ్చిదానంద (స్వరూపం) తత్త్వ (కేర్య) పే । అనార్థః । (స్మృష్టః) ప్ర
౯ పూం ఏకమద్వితీయం । నామరూపరహితమే వయుక్తి (ద్రూప) మేవ (బ్రహ్మా)జ్ఞపంఖలు । (ప్రత్యక్) ప్రమాణః । ఇదా । నీం । జ్ఞాతిస వ మొబ అపశేష కావేచ తది తి పదేన నాః
౨ మరూపరహితం । సత్ । అస్థార్థః । (పైత) సచ్ఛేమే వవక్త్రి అయమేవ వక్త్రి అయమేవ పప్పుదార్థః । (శ్రోతుర్దై) హం । (త్రియం) తి తం వ స్త్రవ (స్వరూపం) పరరితం । ఏకతా (స్వార్థ)
శాతిపదైసచ మను మూయ తాం । అస్యార్థః । (శ్లోక) పః । అధికారిణః దేహం (త్రియం) గాముతి తం । సా (త్రి) భూతం (చైత) సచ్ఛేమేవ ప్పంపదవాచ్య్యం । అఖపదైక్యం బోధయతి । ఇతి తపదలబ్ధ
ర్థభూత (చైత) స్యమేవ పూం । పూంపదలక్ష్యార్థం ప్పమేవ । అఖపదలక్ష్యార్థః ఇతి వికల్పం । (ప్రతిపాద్య) తే । పరస్సార్థకారిత్వమిమే వంవాక్యార్థమను సంధానం కురు । - - - -

ఇతః పరం। అథర్వణవేదే మహావాక్యస్య తాత్పర్యం ప్రతిపాదయామి। అయమాత్మా బ్రహ్మ ఇత్యస్య వాక్యస్య। స్వప్రకాశాపరోక్షత్వమయమితి ప్రత్యక్త్వేనోక్తం। అ
హంకారాదిదేహాంతం। ప్రత్యగాత్మేతి గీయతే॥ అస్యార్థః। అయమితి పదేన స్వప్రకాశం నిత్యం। అపరోక్షం సత్ ఆత్మేతి కథ్యతే। తస్మాదహంకార ప్రభృతి స్థూలదేహా
పర్యంతం। మహాదహంకార ఇతి। అస్మద్దేహమితి భానాతి తస్మై తస్యైవ ప్రత్యగాత్మేతి గీయతే। బ్రహ్మశబ్దస్య। దృశ్యమానస్య సర్వస్య జగతస్తత్త్వమీ
ర్యతే బ్రహ్మశబ్దేన తద్బ్రహ్మ స్వప్రకాశాత్మరూపకం। అస్యార్థః। దృశ్యమానస్య జగతః తత్త్వం బ్రహ్మశబ్దేనక థ్యతే। ఇతి। లక్ష్యార్థః। జగదధిష్ఠానభూ
తం। స్వప్రకాశం సత్ చిదేకరసం చైతన్యం ఆత్మైవాహమితి ఇవేవ వేషు మహావాక్యేషు॥ ఏవమేవ బ్రహ్మ। తద్బ్రహ్మైవాస్మీతి ప్రతిపాదితం। ఇతి తస్మాత్ ఏవమేవ విధానం దర్శ
నోపమద్వితీయమాత్మస్వరూపమితి బోధనేన భవతి। బ్రహ్మైవ త్వైతన్నామరూప వర్ణాశ్రమ వ నానాత్వం। బ్రహ్మ చరమ్గాహా వాక్యప్రసిద్ధం యతో వాచో నివర్తన్తే

సంవిత్తద్ధ్యాతాఆసన సంవిత్కాల త్రయాబాధ్యం జగో నశ్వరం తస్మాత్తత్వత్రితయం నిస్సంవిత త్రైశబ్ద కర్మాణి నసంవితి । అఖండైకరస సుఖస్వరూపాత్మైవ తత్వమితి గురవః । పరాత్పర
తృక సంహారాగన అను గ్రహం కృతవంతః । తపశ్శిష్యః బాహుబలం విశ్వాభయప్రదర్శనకాల స్వనే త్రైలోక్యాల్పదృష్టాప్యబద్ధితః గురూణాం ద్వాదశవందనాని కల్పితాని
జ్ఞానసంకృతవాక్ప్రవాహసోపి మోక్షపదం కృత్వా శ్రోత్రేణ మహామోహానిమ్మత్రం గతః । ఇతి విజ్ఞాప్య కృత్వా ద్వాదశఖండం తస్మాదిదం మహావాక్యవివేకం రహస్యం లోకో తింయుః ప
రతిం । యుః అర్థవిచారం కరోతి । మంత్రం కృత్వా ద్ధ్యేయవతి । శ్రీ

శ్రీ ...
...
పంచీకరణం

అఖండమండలాకారం వ్యాప్తం యేన చరాచరం। తత్పదం దర్శితం యేన తస్మై శ్రీగురవే నమః॥ ౧॥ గురుర్బ్రహ్మా = నమః॥ అజ్ఞాన = శలాకంచనా। చక్షురున్మీలితం = నమః॥ ౩॥
సచ్చిదానందస్వరూపమైన బ్రహ్మమందు ప్రకృతి కల్పితమైనది। ఆ ప్రకృతి ద్విధా। శుద్ధసత్వరజస్తమోగుణాలతో ---- కూడుకున్న ప్రకృతి మాయ అనియెం
చబడుచుంది। మలినసత్వరజస్తమోగుణాల తో కూడుకున్న ప్రకృతి అవిద్య అని యెంచబడుచుంది। అవిద్యతో కూడుకున్నవాడు జీవుడు। మాయతో కూ
డుకున్నవాడు ఈశ్వరుడు। మాయావచ్ఛిన్న చైతన్యం వల్లనుండి మహత్తత్వం పుట్టింది। మహత్తత్వావచ్ఛిన్న చైతన్యం వల్లనుండి అహంకారం పుట్టిం
ది। ఆ అహంకారావచ్ఛిన్న చైతన్యం వల్లనుండి త్రిగుణాత్మకమైన శబ్దగుణకమైన ఆకాశం పుట్టింది। ఆకాశావచ్ఛిన్న చైతన్యం వల్లనుండి త్రిగుణాత్మకమైన శబ్దస్పర్శగుణకమై
---- న వాయువు పుట్టింది। వాయువావచ్ఛిన్న చైతన్యం వల్లనుండి త్రిగుణాత్మకమైన శబ్దస్పర్శరూపగుణకమైన తేజస్సు పుట్టింది। తేజ ఆవచ్ఛిన్న చైతన్య

నేం వల్ల నుండె త్రిగుణాత్మకమైన బ్రహ్మేశ్వరరూపక సగుణాకమైన బులంపుట్టుంది। బులా వచ్చిన చైతన్యం వల్ల నుండే త్రిగుణాత్మకమైన బ్రహ్మేశ్వరరూపక సగుణ బ్రహ్మ
ణాకమైన పంచభూతంబులు పుట్టుంది। మూడు త్రిగుణాత్మకమైన గనకమూలంబు వల్ల పుట్టిన పంచభూతాలు త్రిగుణాత్మకము సప్తరజస్తమోగుణాలు మూడు విధులు పది హేను చెప్పెను।
తామస ఆకాశం। తామస ప్రాణవాయువు తా మస తెజుస్సు। తామస జలు। తామస పృథ్వి వీరా బుసెలు గుణాత్మ లు గుణ తామస ఆకాశం వల్ల పుట్టె గాను చె
ప్పెను। అర్థం బ్రహ్మ పాదస్థానం। జీవుడు అండె టుండు కులు। తదర్థం చైతన్యము। రంగం బులో మొదటి భాగ తామస సవ రితవయొక్క సిద్ధి మన స్థానం। విష్ణు భాగ
తామస తెజుస్సు యొక్క సిద్ధి స్థానమైనది। రెండవ భాగ తామస జలం యొక్క సిద్ధి స్థానమైనది। మూడవ భాగ తామస పృథ్వి యొక్క సిద్ధి అహంకార స్థానమైనది। తామస
వాయువు వహించె నెత్తురు। అర్థం వారి స్థానం। ప్రద ర్థం నాలుగవ పొత్తి। నాభి టులోన మొదటి భాగ తామస ఆకాశం యొక్క సిద్ధి ఉదాన స్థానమైనది।

౬౦ భాగతాను సప్తబునలోకులకు ప్రాణ స్థానమై యున్నది । ౫ భాగతాను సప్తబులంలోకులకు అపాన స్థానమై యున్నది । ౪ భాగతాను సప్తద్వీపలోకులకు సమాన స్థానమై యున్నది । ౫౦ ।
తాను సప్తబునసు గరెండు వేయిన్ని । అర్థం చతుర్థ స్థానం । పదర్థం । గుడు వేయిన్ని । ౪౦౦ లు లోను మొదటి భాగతాను సప్తకాశంలోకులకు ప్రాణ స్థానమై యున్నది । ౫ భాగతా
ను సప్తాంబువలోకులకు వ్యాన స్థానమై యున్నది । ౭ భాగతాను సప్తబులంలోకులకు బలి వ్యాప్తి స్థానమై యున్నది । ౪ భాగతాను సప్తద్వీపలోకులకు ప్రాణ స్థానమై యున్నది ।
౫౦ । తాను సప్తబులం గరెండు వేయిన్ని । అర్థం రసం । పదర్థం । గుడు వేయిన్ని । ౪౦౦ మొదటి భాగతాను సప్తకాశంలోకుల కు శబ్దమై యున్నది । ౨ భాగతాను సప్తాంబువ
లోకులకు స్పర్శమై యున్నది । ౩ భాగతాను సప్తబునలోకులకు రూపమై యున్నది । ౪ భాగతాను సప్తభూలోకులకు గంధమై యున్నది । ౫౦ । తాను సప్తద్వీప గరెండు వేయిన్ని । అర్థం । ఉప
స్థ స్థానం । పదర్థం । వేయిన్ని । ౪౦౦ మొదటి భాగతాను సప్తకాశంలోకులకు నాభి స్థానమై యున్నది । ౨ భాగతాను సప్తాంబువలోకులకు పాణి స్థానమై యున్నది । ౩ భాగతా

త్రైగుణ్యయుక్త కారణదేహం । రామసహస్రకల్పపంచమహాభూతాలవల్లఁ గలిగ్గిన దివ్యదేహం కరచరణాదులతో కూడుకున్నది । సమ్యక్ శరీరమందలి ఇంద్రియాలతో కూడుకున్నది
–స్థిమును ప్రపుత్రాదులకు ఆధారమైనది (అప్రాకృతమైన) వర్ణవపరిణామతత్ వస్తుంతటెల్ల తితి షడ్భావవికారాలు లేని కూడుకున్నది । పుష్ప వర్ణమానం సరలభరమైనది
మజ్జాస్థులిలేని సప్తధాతువులతో కూడుకున్న దివ్యమైన ఆనందమయంబగు కాలాకేవల్య దేహంబు । అని ... పంచీకరణ ... నాస్తికారణవమాత్ర । ... ...

యుగాన్నింటులోని ఆకాశప్రత్యేక నాల్గు కాంశములన్నుండి ప్రో త్రైద్రింరుహ్ళ్ళు ప్రో త్రాయింతుంచు వేదిశబ్దాన్ని గ్రహాంస్తున్ని ప్రో
రతువ ప్రత్యేక నాల్గు కాంశవల్లనుండి పుగింద్రింరతుం పుట్టుపూర్వ నచెరిపుర్వ గ్రహాంసున్ని పుణ్గింద్రింరతువ నిమించుకుం. ది॥ అగ్ని ప్రత్యేక నాల్గు కాంశవల్లనుంచి
క్షుశిం. ద్రింరుం పుట్టినల్లగుడెట్టింరుంచు వేదిరూ పాన్ని గ్రహాంస్తున్న పుష్టశిం. ద్రింరువ నిమించుకుం. దిజుల ప్రత్యేక నాల్గు కాం శవల్లినుండిడి హెస్పం ద్రింరుం పుట్టి:
నాలుక్కణోచ నచెరిరనాన్ని గ్రహాంస్తున్ని జులహ్మేర్పం ద్రింరువ నిమించుకుండి । పుద్ధిపి ప్రత్యేక నాల్గు కాంశవల్లినుండి పూసేం ద్రింరుం పుట్టువుకణ్ణాకాంక్షను
చెరిగంధాన్ని గ్రహాంస్తున్ని పూనెం. ద్రింరువ నిమించుకుండి । కన్నెం ద్రింరూలుగు బొన్నానెం ద్రింరూలుగు భూరాలుగున్నశ్వేత్వ- గంధాలుగు మనోరాబుద్ధి చిత్తం వాంకారాలుగును
రశిరత రావిలు ఒగదిలోనాడున్నత్తేన్నదు ఒడరోనాడు దగురుదు । కన్నెం ద్రింరూలుగు బొన్నానెం ద్రింరూలుగుణంచ ప్రాణాలుగును నోరాబుద్ధులు ఒ వెరసి గరవునా స్తు దేహం ।నపూరబు

జిహ్వేంద్రియంబు పుట్టె పాదాలయుందు చేరి గమనాగమన వ్యాపారంబు చేయుచున్నది పాదేంద్రియము నిమిత్తంబు కలుగు బుధులు త్రిపుటి కారణబు సాంత్వవల్లనుంది సాంరయు ఇంద్రి
యంబు పుట్టె పాయువు స్థానమందు చేరి మలవిసర్జన వ్యాపారంబు చేయుచున్నది పాయువింద్రియము నిమిత్తంబు కలుగు దివ్యబద్ధి త్రిపుటి కారణబు సాంత్వవల్లనుంది ఉపస్థేంద్రియం
బు పుట్టె ఉపస్థంబుందు చేరి శుక్లశోణిత వి సర్జన వ్యాపారంబు చేయుచున్నది ఉపస్థేంద్రియము నిమిత్తంబు కలుగుంది త్రిపుటి కారణంబులు గుపదిచేయుచున్నవి సాత్విక
కారణం సాత్వికవాంశమున సాత్వికతైజసుని సాత్వికబలం సాత్వికవృత్తివేగకారణంబు అంతఃకరణాన్నైనది దివ్యవృత్తి ఉదయము దటువ ప్రవృత్తి మహాసంస్థానమందు
చేరి సంకల్పవికల్పాలు చేయుచున్నది మనసు నిమిత్తంబు కలుగుంది ప్రత్యముఖమందు చేరి నిశ్చయంబు వ్యాపారంబు చేయుచున్నది బుద్ధి నిమిత్తంబు కలుగుంది చిత్తము సాక్షియంబు దుచేరి చిం
తిస్తున్నది చిత్తము నిమిత్తంబు కలుగుంది వృత్తి దంరుణమందు చేరి నైనక్షేను అహంభావం చేయుచున్నది అహంకారం నిమిత్తంబు కలుగుంది త్రిపుటి కారణ సాత్వికరాంశ

మసెఱుగున్న యోగులన్ని పొంద సంధానమైనది । శ్లో ॥ గతారమశ్వర లోకం లోకములకు పొందును సంధానమైనది । భూం । ఇట్టి జీవుడు తావు సమంచేసి లతపంచ మహాభూతాలవల్ల గోద్దాలం పుట్టెం ।
ది । బ్రం । రాజు సాయుజ్యపదవి పెర్వి । రాజు సఆకాశం । రాజు సమానంకు వ । రాజు సమెఱుగున్న । రాజు సజలయం । రాజు సపృధ్వి । ద్విదూరకానిది శ్రీ గోమ్ము హస్తాది సంధానము । దు
౯ చెరి । ది । దానివృత్తులు లేకగు ౩ యుదటువృ త్రికంఠమందు చెరి ఊదానము శ్రీపించుకుంది । అవృత్త నాభిందుందుచె శ్రీసమానము శ్రీపించుకుం । ది । ౩ వృత్తిగల
దసంధానమందు చెరి అపానవాయుపించుకుం ది । ౪ వృత్తి సర్వశరీరమందు ఉండు చెరి వ్యానము శ్రీపించుకుంది । ప్ర పెనుక రా జుసాంఖ్యయోగి ఆకాశ ప్ర పెనుక రాజు
సాంఖ్యవగ్గినుండి వాగిం । త్రిందుం పుట్టినంబో హృజాయు బెగ హవ్వలంతమందు చెరి శాకల వైదిక శబ్దాయ మట్టి పుర సూర్యాంగం । త్రింయువు శ్రీపించుకుంద్రి । వాయువ ప్ర పెనుక రా
జు సాంఖ్యవగ్గినుండి పోక్షిం । త్రింయం పుట్టి హస్తాలందుం దుచెరి దాన ధర్మా ఇవ్వ పారం చేయుట్న నగ్గిసాక్షిం । త్రిందువు నిపించుకుంది । అగ్ని ప్ర పెనుక రాజు సాంఖ్యవగ్గినుండి

CURZON & CO

TEL: B.
564